

Nepriklausoma LIETUVA

INDEPENDENT LITHUANIA

Nr. 46(816) (XII m. (15 ct.)) MONTREAL, 1962 - MAIRONIO metai LAPKRIČIO-NOV. 28. Postage paid at Lachine, P. Q.

Kanada teisingai apkaltino SSSR

PRANCŪZIJOS PREZIDENT.S DE GAULLE
LAIMĖJO RINKIMUS

Kinijos komunistai nutraukė karą su Indija ir atsitraukia į prieškarines pozicijas.
Jungtinės Amerikos valstybės atšaukė blokadą ir demobilizuoja kariuomenę.

STAIGMENŲ, pasirodo, ir Nehru, ar prispausti Chruščio mūsų laikais kartais galima su silaukti, nors, kaip atrodo, da bar valstybės bando viską pla nuoti ir iš anksto nutiesti savo veiklos gaires.

Nors mes, Kanados lietu viai, ir žinojome, kad Kana dos ministeris pirmininkas, J. Diefenbaker, išlaikys savo žo dį, duotą Pabaltijo valstybių atstovams, jog

KANADA IŠKELS JUNGTI NĖSE TAUTOSE PABALTI JO OKUPACIJOS KLAUSIMĄ,

bet pasirodė, kad kaikam tai buvo staigmena... Žinoma, at virą klausimo iškėlimą, kaip staigmena, priėmė patys rusai, kuriems Kanados atstovo bu vo pasakyta tiesus ir atviras žo dis, kad

SOVIETINĖ RUSIJA YRA ŽIAURUS IMPERIALIS TAS IR NUOŽMUS KOLONIALISTAS,

kuris su pagrobtais kraštais el igasi kaip tikras išnaudotojas, pavergjęs ir despotas. (Mont realio The Gazette labai teisin gai vedamuoju įvertino Kana dos atstovo pareiškimus, jiems visiškai pritardamas ir suminė damas Pabaltijo valstybių oku paciją).

MASKVOS atstovai, kanadie čiui kalbant, pabėgo iš salės vi su čiūgu...

ANGLIJOS atstovas gi, — tai irgi staigmena, —

ENTUZIASTINGAI PA SVEIKINO KANADOS ATSTOVĄ UŽ RUSIJOS APKALTINIMĄ.

Nors šiaip jau Anglija visą laiką bando „sugyventi“ su Ru sija ir visada ieško kompromi sų. O Anglijos kompromiso padarinys — rusų okupacijos de fakto pripažinimas — visą laiką kabo ant Pabaltijo vals tybių. Sveikinsime ir Angliją, kaip ir Kanadą, jeigu ir ji pri sidės prie Kanados vyriausybės žygių.

KINIJOS komunistai iškirt o pokštą, kuris dar nežinoma kaip išaiškinti, nes

NUTRAUKĖ KARĄ IR PA REIŠKĖ ATSTITRAUKIĄ Į PRIEŠKARINES POZICIJAS,

įsakmiai nurodant 1957 metų ribą. Dabar spėjama, kodėl kinų komunistai pasitraukė, kai karas jiems sekasi? Ar jie nori visiškai sukompromituoti

Nehru, ar prispausti Chruščio vą, ar patys sugalvojo kokią suktą staigmeną? Iš tikrųjų ne girdėta, kad kariaujanti pusė, kuriai sekasi, kad sustabdytų eiseną pirmyn ir siūlytų dery bas... Kur čia šuo pakastas?

PRANCŪZIJOSJE taip pat staigmena. Nežiūrint pranašys čių ir nežiūrint žiaurios rinkimi nės kampanijos, kurios metu

SOCIALISTAI SUSIBLOKA VO SU KOMUNISTAIŠ,

(už ką jiems neišvengiamai teks atkentėti), vis dėlto pre zidentas su naująja partija rin kimus laimėjo. Tiesa, socialis tų su komunistais apsiungimas pakenkė didesniai de golistų laimėjimui, bet kadangi 30 ki tų kandidatų linę į golistus, tai Naujosios respublikos par tija parlamente turės absoliuti nę balsų daugumą: 231 golis tų plius 30 prijuočiančių suda ro 261 iš 481. De Gaulle suda ro sąlygas, kad

PRANCŪZIJOSJE BŪTŲ BAIGTAS PARTIŠKAI POLITINIS CHAOSAS,

paralizavęs visą valstybės gyve nimą, privestą partijų hiperdo minavimo valstybės ir tautos reikalams, beveik tokiu pat principu, kaip buvo senoje Lie tuvoje, kai kiekvienas šlėktelė galėjo pasakyti „veto“ ir vis kas buvo baigta. Galų gale bu vo baigta ir valstybės neprik lausomybė. O dabar pa spat da rosi Jungtinėse Tautose, kur įvestas taip pat senas, dar Lie tuvos - Lenkijos valstybėje iš bandytas „veto“, kuris ir JAV nuves į kapus.

KUBOS krizė dar nepasibai gė, bet ir nežinia, kada ji pasi baigs, nes

KUBOS ĮVYKIAI NENU VESTI Į RIMTĄ FINALĄ.

Jie tsustojo pusiaukelėje. Ne tikra, kas Kuboje padaryta ir kas neišbaigta. Tuo tarpu jau vyksta demobilizacija, nes blo kada atšaukta.

Katangai pasiūlyta nesi skirti nuo Kongo sąlyga, kad atanga turės viceprezidentą.

Rusijos kompartijos suva žiavime Chruščiovas spaudė vi šą diktatūros aparatą ypač su sirūpinti maisto gamyba, nes komunistinis vežimas eina prie visiško bado. Be to, užveržia partines virves. Nepatinka jam ir visoje sovietijoje išgalėju sios vagystės, „visuomeninio turto grobstymai...“

KAS NAUJA KANADOJE

PASIRUOŠIMAI ŽIEMOS LAIKUI

Tas liečia daugiausia darbi ninkus, kuriems žiemos metu darbai sumažėja. Valdžia fede ralinė ir provincinė, kovoda mos su nedarbu, kviečia talkon ir privačius įmonininkus. Šių su sidaro apie 200. Šiuo atveju iš keliamas šūkis: „Do it now“ — Vykdyk tai dabar.

Žiemos laikotarpis, kada su mažėja darbų, ypač žemės ūkiuose, yra laikas, kada gali ma daryti pasiruošimus; moky tis, specializuotis, prisitaikyti prie pažangos, naujų metodų. Šitie klausimai kasmet iškyla, bet realizuojami labai sunkiai. Ir čia reikalingas didesnis dar bas ir išradingumas, negu jis pasireiškia.

KANADOS DOVANA INDIJAI

Iš Trenton aerodromo išskri do Indijon 6 RCAF lėktuvai tipo Dakota. Jie pasiūsti kaip Kanados dovana Indijai, kovo janti su Kinijos komunistų įsi veržimu.

KYLA UŽDARBAI

Palyginus su praeitų mėne sių darbo žmonių uždarbiai Ka nadoje pakilo 1%, o per me tus jie pakilo 6.6%.

MONTREALIS LIETUVIŲ KALBOS KURSŲ,

vedami dr. H. Nagio, prasidės ši sekmadienį, gruodžio 2 d., 12 val., A. V. klebonijos salė je.

Visi, kurie domisi lietuvių kalba, yra kviečiami atsilanky ti. E. T.

VASARIO 16 ŠVENTĖ

ateinančiais, 1963-iais, metais bus minima vasario 10 dieną, nes tai datai gauta Plateau salė. Apie šventės minėjimą bus pla čiau parašyta vėliau.

POVILO JOCO RESTORANAS,

veikiąs Church Avenue, NL Meno loterijos užbaigimo vaka rui paaukojo 10 svarų rūkytos mėsos (smoked meat) su duo na ir kitais priedais. Nuošir džiai dėkojame. NL.

Anglijoje plačiai išplės tas sovietinis šnipų tinklas, dėl ko Macmillan labai susirūpi nės.

Gvatemaloje prasidėjęs sukilimas.

Fidel Castro buvo išmu geliavęs į Ameriką teroristų gaują, kurią tačiau JAV polici ja susėmė į kalėjimą.

JAV sekretorius Rusk ti kisi, kad Kubos krizės pasek mės atidarys duris kitoms dery boms ir dideliems pakitimams.

Mikojanas pasirašęs su Castro sutartį, pagal kurią Ru sija dvejus metus Kubą mai tins.

Atėnuose komunistai su ruošė demonstracijas prieš vy riausybę.

Augštasis teismas Brazili joje panaikino 58 komunistų mandatus Sao Paulo provinsi jos rinkimuose.

Kinų komunistai boiko tuoja Vengrijos komunistų kon gresą.

Popiežius Jonas XXIII atšventė 81 metų sukaktuves.

DIPLOMATINIS NESKLANDUMAS

JAV ryšių karininkas R. W. Ritzmann aštriai sukritikavo Kanadą, kad esą ji visiškai ne sirūpina ginti Amerikos konti nento nuo užpuolikų. „Kanada atrodo yra mūsų bičiulė kiek ji dar neįtariama esant komu nistine, tačiau ji visai nežiūri Jungtinių Amerikos Valstybių interesų“, — parašė Ritzmann „Washington Post“ laikrašty je. Ritzmann po to buvo atš auktas iš Kanados, kur jis buvo kaip Washingtono atominės energijos komisijos ryšininkas su Kanados atominės energijos laboratorijomis Chalk River.

KANADOJE PAKILO PRAGYVENIMO MINIMUMAS

Per vieną mėnesį pragyveni mo minimumas, kylant drabu žių ir maisto kainoms, pakilo puse punkto, ir dabar yra 131. 5.

ALBERTA IVES DANTŲ GYDYMO PLANĄ

Alberta Dental Association pirm. dr. R. L. Rasmussen pa reiškė, kad jo vadovaujama or ganizacija pasiryžusi įvesti dan tų gydymo planą, koks jis yra įvestas kaip „Medicare“ pla nas. Provincinė valdžia apmo kės dantų gydymą ir tvarkymą.

MONTREALIS KLAUSIMAI APIE „LITUANUS“ VAJŲ

Kaip vajus bus vedamas Montrealyje?

Lietuviai studentai bandys aplankyti kiek daugiau montre aliečių. Tuo pačiu laiku bus au kos renkamos po pamaldų Auš ros Vartų ir Šv. Kazimiero baž nyčių salėse.

Bet žinoma, nebus įmanoma taip pasiekti visus Montrealio lietuvių. Todėl prašome aukas siųsti į:

Montrealio Lituanus Vajaus Komiteta: 213—9 Ave., LaSa lle, P. Q., arba tiesiai į: Lituanus administraciją, 916 Willoughby, Ave. Brooklyn, N. Y.

Nemanome, kad nusivilsime šiuo vajum, Jūs paremsite Li tuanus.

Todėl dėkojame iš anksto už paramą.

Montrealio Lituanus vajaus Komiteto pirmininkas. E. Tekutis.

DIDŽ. GERB. SPAUDOS B-VĖS „N. L.“ TALKININKAI

Būtų paskutinis laikas pri siųsti šaknelių bilečių, kurie jū sų pastangomis buvo išplatinti asmenims, jau dabar esantiems pilnateisiais į meno kūrinį pa skirstymo laimėjimus, kurie įvyksta Montrealyje, ši šešta dienį, gruodžio 1 d.

Iki suminėtos dienos negavė bilečių šaknelių, priversti būsi me skaityti biletus neišplatint tais.

Už visas Jūsų pastangas, ku rios yra vertos daugiau, kaip keliais šiais žodžiais išreikšti. Bendrovės vardu nuoširdžiau sias ačiū.

Pr. Paukštaitis. Spaudos B-vės „N. L.“ direktorius vajaus reikalams.

Pasaulio lietuvių sostinėje

ANTRASIS JAV IR KANADOS LIETUVIŲ KONGRESAS

įvyko, nors ir sunkiai besifor mavęs ir kryžiaus kelius per ėjęs.

Kongresas atidarytas rengi mo komiteto pirm. P. Gaučio lapkr. 22 d. 10.30 v. ryto, su visais amerikoniškais formalu mais: himnais, invokacijomis ir sveikinimais, kurių prisirin ko gana daug.

Tačiau Kongresas pradėtas trečiadienį, lapkr. 21 d., vaka rą spaudos dailės ir architektū ros parodų atidarymu. Spau dos parodą atidarant kalbėjo Dr. J. Prunskis, architektūros — J. Mulokas ir meno — V. Jonynas.

J. Grinius paskaitą skaitė tre čiadienį. Jo paskaita buvo ben dra kultūrine tema, tačiau ji negvildeno šio kontinento lietu viškųjų problemų, kaip jos bu vo numatytos pirmojo kongre so. Be ko kita, Grinius suabe jojo milijoniniu fondu.

PLB Kultūros Tarybos pir mininkas dr. J. Puzinas, kurio paskaita buvo lygiagretė J. Griniaus paskaitai, nagrinėjo amerikines lietuvių švietimo bei kultūros problemas. Be ko kita, jis rėmė milijoninį fondą ir kritikavo kazimierietes.

Bendrai: parodos buvo la bai įdomios ir vertingos; kon certas taip pat įdomus, bet apie tai bus vėliau parašyta.

JAV STUDENTŲ SUVAŽIAVIMAS

buvo gausus, gyvas ir labai įdomus. Dalyvavo ne tikait stu dentai, bet daugelis ir filiste rių. Įdomias paskaitas skaitė: dr. Kavolis (kūrybinės galimy bės) ir Dr. H. Nagys (Lietu vių veiklos sąžinės sąskaita). Įdomiose diskusijose dalyvavo Dr. Grinius, Dr. Vardys ir dau gelis kitų. Plačiau seks.

Naujienos iš pasaulio sostinės

PAVERGTŲJŲ SEIMO DELEGACIJOS VIZITAS KANADOS VYRIAUSYBEI

Lapkričio 12—15 Kanado je lankėsi Pavergtųjų Seimo delegacija: Seimo pirm. G. Di mitrov (Bulgarija), J. Let trich (Čekoslovakija), V. Ma sens (Latvija) ir V. Sidzikaus kas (Lietuva). Ottawoje dele gaciją priėmė ministeris pirmi ninkas J. Diefenbaker ir užsie nių reikalų ministeris W. Gre en. Su vienu ir antru delegaci ja nuoširdaus atvirumo dva sial ir dalykiškai svarstė even tualius Kanados žygius sovie tų pavergtų tautų laisvo apsi sprendimo teisės vykdymo klausimais. Delegacija su dė kingumu patyrė Kanados vy riausybės nuoširdų susidomėj mą sovietų pavergtų kraštų pa dėtimi ir tvirtą nusistatymą jų laisvės kovos pastangas parem ti.

Delegacija taip pat aplankė opozicijos lyderį B. Pearson ir kitų dviejų partijų vadus. Jie visi užtikrino delegaciją, kad yra visiškai solidarūs su dabar tinės Kanados vyriausybės po litika sovietų pavergtų tautų atžvilgiu.

Toronte delegacijos inicia tyva buvo sukviestas sovietų pavergtų kraštų atstovų pasita rimas. Jis vieningai pritarė idė jai, kad Pavergtųjų Seimas Ka nadoje įsteigtų savo nuolatinę atstovybę. Torontieškis J. Sima navičius buvo išrinktas steigia mosios atstovybės laikiniu rei kalų tvarkytoju.

Letuvos Laisvės Komiteto Pirmininkas V. Sidzikauskas ta proga turėjo pasikalbėjimus su Pasaulio Lietuvių Bendrojo menės Valdybos žmonėmis ir su lietuviams veikėjais Montrea lyje. Lietuvos Generalinis Kon sulas J. Žmuidzinas padarė gra žų priėmimą, dalyvaudant visų valstybių konsulams ir lietu viams veikėjams. Kor.

„RAMOVĖS“ NARIŲ SUSIRINKIMAS

Š. m. gruodžio mėn. 2 d. tuojuo po 11 val. pamaldų, Aušros Vartų salėje, Lietuvių Veteranų s-gos „Ramovė“ Montrealio skyrius šaukia narių susirinkimą. Narių dalyvavi mas būtinas.

Darbotvarkė: Susirinkimo ati darymas. Prezidiumo rinkimai. Paskutiniojo protokolo skaity mas. Valdybos ir revizijos ko misijos pranešimai. Valdybos ir revizijos komisijos rinkimai. Klausimai ir sumanymai.

Skyriaus Valdyba.

IŠ LENKIŠKŲ ATSIEKĖ I Montrealį ierėsės ir Silvestro Steponauskų šeima: jie patys ir trys dukros — Ramutė, Joa na ir Vanda. Pp. Steponaus kai yra pp. Jurgio Blauzdžiū no giminačiai, p. Steponaus kienė yra p. Blauzdžiūnienės sesuo.

Pp. Steponauskai pasakoja, kad Lenkijoje tebesanti ne daug kuo pasikeitusi santvarka ir lenkai jaučiasi savarankiški, ypač po 1956 metų, kai į val džią atėjo Gomulka, o nepa kenčiami rusai buvę atstumti į Maskvą. Teigiamai vertinama, kad dabartinis režimas sušvel nino lenkų šovinizmą. P. Ste ponauskienė dukart buvo nu vykusį į Lietuvą, aplankė dau gelį jos vietų ir gerai patyrė žmonių nuotaikas, kurios nesi derina su okupaciniu režimu. Bet Maskva labai kieta Lietu vai, spaudžia, ypač paskuti niais laikais, ir Lenkiją.

Pp. Steponauskams linkime Montrealy gerai įsikurti.

VIENAS PO KITO Į JAV Šeštadienį gražus skaičius montrealiečių susirinko šv. Ka zimiero svatainėje atsisveikinti Mariją ir Kazimierą Mičelių, kurie išvyksta į Kaliforniją. Gražių vaišių suruošimu rū oinpsi sesutė Petronėlė ir Do mininkas Norkeliūnas, bei jų šeima — vaišių programą vyk dydamas D. Norkeliūnas supa žindino svečius, net su dvigu ba išvykstančiųjų švente, nes

KALĖDŲ IR NAUJŲ METŲ SVEIKINIMŲ KORTELĖS

gaunamos „Nepr. Lietuvoje“ žiomet yra kelių rūšių: vienos luksusinės, dešimties formų, su spalvotais vaizdais ir su lie tuviškais įrašais, kitos kaip ir pernai, paprastos.

Paprastųjų 20 kortelių 1 doleris.

Liuksusinių 10, plius 10 pa prastųjų — 3 doleriai

Spalvinės kortelės — tikrai meniškos, labai gražios. Įrašai visoms tiktai lietuviški. Pažy mėtina, įrašai nesenstanti, nes metai nepažymėti. Viskam pri dedami vokai.

Sutampa ir vedybinio gyveni mo 30 metų sukaktis.

Vaišėse dalyvavo p. Mičiu lienės broliai iš Wellando — Vincas ir Antanas Žinaičiai.

● Ši ketvirtadienį, 8 val. vaka ro NL redakcijoje Bendrovės valdybos posėdis.

DLK VYTAUTO KLUBO BALSAVIMAI

Sekmadienį, gruodžio 2 d., nuo 3 val. iki 5 val. po pietų Klubu patalpose įvyksta šėri ninkų balsavimai, kuriais turi būti išrinkti direktoriai.

Kiekvieno šėrininko yra ne tik pareiga, bet ir įsijautimas, kad būtų išrinkti tinkami 5 di rektoriai, kurių tinkamumas, ypač svarbus sekantiems me tams, nes klubas eis prie pro jektų darymo ir statybos klu bo plėtimosi reikalui, kuriam tikslui šalia žemės sklypas jau nupirktas.

Kandidatais į direktorius iš statyti sekanti šėrininkai: Anu brasas Kazys, Greibus Alf., Lu koševičius Juozas, Mozuraitis Juozas, Juška Kazys, Petraitis kas Juozas, Vilkelis Jonas.

Rinkimams vesti sudaryta ko misija: Lesevičius Juozas, Gu das Mykolas, Braknys Jonas, Urbanavičius Juozas, Keršys Ant., Adakauskas Juoz., Lu kauskas Vincas.

Dėl marmytės mirties

MARYTĖ ARLAUSKAITĖ,

užjaučiame ir kartu liūdime

Vapsvų šeima.

MARTYNO RIAUKOS

žmonai mirus.

Jam ir Jo šeimai

liūdesio valandoje reiškia gilią užuojautą

Sault Ste. Marie

Lietuvių Bendruomenė.

Nepriklausoma Lietuva

INDEPENDENT LITHUANIA

Už Lietuvos išlaisvinimą! For loyalty to Canada!
Už ištikimybę Kanadai! For liberation of Lithuania!

Authorized as second class mail by the Post Office
Department, Ottawa, and for payment of postage in cash

LEIDŽIA KANADOS LIETUVIŲ CENTRO TARYBA IR
SPAUDOS BENDROVĘ „NEPRIKLAUSOMA LIETUVA“.

Redaktorius Jonas Kardelis.

DO 6-6220

7722 George Street, LaSalle, Montreal 32, Quebec, Canada.

Prenumerata metams:

Yearly Subscription Rates:

Kanadoje	\$ 5.00	Canada	\$ 5.00
Amerika ir P. Amerika ..	\$ 5.50	America & S. America	\$ 5.50
Visur kitur	\$ 6.00	Other Countries ...	\$ 6.00

Adresų pakeitimas 25 ct. (su prenum. arba sml. pasto ženklais).

Ilgalaikiai skelbimai, pagal susitarimą, gauna nuolaidų.

KĄ SAKO DIPLOMATAI IR BENDRUOMENININKAI

apie Lietuvą santykius su ja ir tarpusavius ir be to dar...

VLIKo sesijos proga pažymėtini pasisakymai.

J. Kajeckas, Lietuvos atstovas Vašingtone, tarė: „Linkiu sėkmės VLIKo numatomiems užsimojimams ir ypačiai linkiu sėkmės VLIKo veikloje Lietuvoje naudai.“

Gen. kons. P. Budrys pridėjo, kad VLIKas stipriau jaus tųsi ir veikty prieš Lietuvos priešus, jungdamas visas lietuvių gyvybines jėgas.

Lietuvos atstovas Londone **K. Balutis** sako: prašau priimti mano geriausius linkėjimus skmingai pasidaruoti ir padaryti išmintingų nutarimų, kurie išblaškytų besirenkančius mūsų viešame gyvenime rūkus ir greičiau pražydytų vienybės žiedais, kaip reikalingais ne tik mūsų didžiosios praeigos — Lietuvos laisvės atgavimo — sėkmingam atlikimui, bet ir pačios VLIKo organizacijos tolimam buvimui.“

S. Girdvainis, Lietuvos atstovas Vatikane dėsto: „Su apgailestavimu reikia konstatuoti, kad pastaruoju metu Lietuvos interesų gynimas yra labai pasunkėjęs. Naujos kliūtys reikalauja iš mūsų visų naujų idėjų, naujų metodų ir naujų jėgų. Aš tikiuosi, todėl, kad Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto metinės sesijos darbai įneš į mūsų visų bendrą darbą naujų ir naudingų elementų.“

J. Baltrušaitis, Lietuvos atstovas Paryžiuje, rašo: „Šiuo momentu, kada suaktualėjo ryšium su Kuba, indų — kinų konfliktu ir Berlyno klausimo paaštrėjimu, visų pavergtų tautų problema, mums visiems reikia nepaprastai budėti, kad ne būtų praleista nė viena net ir mažiausia galimybė vėl ir vėl priminti, kam reikia, mūsų reikalų byla ir išnaudoti visas naujas galimybes. Mums reikia būti nepaprastai vieningiems, palaikyti viens kitą ben droje kovoje ir nedaryti jo kių spragų visos Lietuvos rezistencijos uoloje. Nereikia užmiršti, kad mažiausias svyravimas ir įžeikimas bet kurių kontaktų, bet kokių pretekstų su mūsų dabartiniu valdovu yra pavojingas, ypač dabar, kai vėl atsiranda viešos opinijos ir net pas kai kuriuos politikus tendencija eiti kompromisų keliais, nežiūrint į jų tolimas katastrofiškas pasekmes visam laisvam pasauliui.“

Lietuvos Generalinis Konsulas Kanadoje **J. Žmuidzinis** dėsto: „Šia proga norėčiau pasakyti, kad, mano įsitikinimu, visų ramiausias — nes mažiausiai pasipriešinimo sukeliantis — ir praktiškiausias būdas VLIKo moraliai ir politinei galiai, kartu ir jo įstangai laisvės kovoje padidinti, tai — visų jame dalyvavusių ir kitų, nemažiau Lietuvos laisvės besisielojančių, srovių į VLIKą įjungimas.“

P. Daužvardis, Lietuvos Generalinis Konsulas Čikagoje, primena: „Lietuvos okupantams šūkiaujanč dėl Kubos saugumo, Berlyno padėties ir JA

V bazių Turkijoje, reikėtų Vlikui ir kitiems lietuviškiems veiksmams stipriau šukelti Lietuvos reikalą, reikėtų surašyti trumpą ir stiprų Tautos šauksmą į pasaulį ir paskelbti jį (apmokėti) New York Times bei kitur, ir kartoti jį po to visur. Bylos pagrindas reikėtų išleisti stiprų, kondensuotą, gerai motyvuotą memorandumą, kuri būtų galima siuntinėti oficialams, politikams ir kitiems atitinkamiems žmonėms.“

S. Sirutis, Lietuvos Konsulas Bagotoje, kreipia dėmesio: „Kas liečia sustiprinimą mūsų akcijos Lietuvos laisvės reikalui, man atrodo, kad ši akcija turėtų būti aktyvesnė Pietų Amerikos valstybėse, kuriose mūsų problema jiems yra neaktuali ir mažai žinoma.“

„Veikimo planas šiuose kraštuose būtų patartinas sekantis: 1. Aktuali spaudos bei radijo antikomunistinė propaganda ir informacija mums palankiomis temomis. Turint galvoje JAV interesą sustiprinti prieš-komunistinį veikimą, esu tikras, kad jie paremtų kalbamą akciją.“

2. Po geros propagandos bei informacijos kreiptis į vietos kraštų vyriausybes tikslu gauti oficialinius patikrinimus, kad jie užtars mūsų nepriklausomybės atgavimo reikalą tarp tautinėse konferencijose.“

P. A. Polišaitis, Lietuvos konsulas Sao Paulo, linki geros kloties.

J. Sungaila, PLB Centro Valdybos pirmininkas linki: „Mano nuoširdus linkėjimas šiai sesijai būtų nepagailėti laiko ir gerų norų peržvelgti į savo organizacinę struktūrą bei VLIKo sudarymo ir veiklos principus ir priderinti juos artčiau prie šio meto gyvenimo sąlygų bei reikalavimų. Linkiu nesustingti prie savo pačių pasistatytų principų ir dogmų ir savo žodžius paremti nuoširdžiais darbais ir iniciatyva.“

S. Barzdukas, ALB Tarybos pirmininkas sako: „Iš savo pusės linkiu Lietuvos laisvės kovoj deramo rengimosi ateičiai ir tinkamiausių priemonių dabarčiai.“

V. Mažeika, L. S. T. Neo-Lithuania Korporacijos vadovu rašo: „Kadangi Lietuvos laisvinimas yra visų lietuvių švenčiausia pareiga, o ne kai kurių partijų privilegija, tai mano nuoširdžiausias pageidavimas VLIKui, įtraukti visas centrinės lietuvių organizacijas pilnu ir sprendžiamu balsu į Lietuvos laisvinimo darbą kurių tarpe privalo būti ir jaunimo centrinės organizacijos.“

Gražų ir turiningą sveikinimą prisiuntė **prof. S. Kairys**, nepriklausomybės akto signataras ir pirmasis VLIKo pirmininkas.

J. Brazinskas sveikino lietuvių teisininkų vardu, **V. Rastenis**, Nepriklausomybės Talkos vardu ir tt.

Juose visuose skambėjo darbo, didelio kovingo ir ištver

Dėmesio!! Ši šeštadienį gruodžio 1 dieną, 6 valaną vak. įvyks Meno kūrinių loterija

„Nepriklausomos Lietuvos“ lietuviškosios spaudos židinio sutiprinimui ir suformavimui į pajėgą dirbti visokius spaudos darbus leidykla, lietuvių dailininkai yra suaukoję augšos vertės meno kūrinių. Spaudos Bendrovė „Nepriklausoma Lietuva“ šiuos visus darbus leidžia laimėjimo būdu.

Daugelis dailininkų jau atsiuntė savo kūrinius — paveikslus, skulptūras, mozaikos kūrinius, o dailininkė A. Tamošaitienė prie savo tapybos kūrinių pridėjo dar specialiai išauštą savo Meno Studijoje menišką tautinį drabužį; kitų pažadėti kūriniai dar laukiami.

Biletų galima gauti pas Mašinų Fondo vajeaus talkininkus ir šeštadienį vakare, gruodžio 1 d. Aušros Vartų salėje.

Šie dailininkai yra atsiuntę kūrinių:

Bukauskas Romualdas — Karnavalas.

Skulptorius Dagys — Sargybinis, žvalgas ant pilies bokšto.

Skulptorė E. Docienė — Mergaitė.

K. L. BENDRUOMENES REIKALAI

„TRADITIONAL ECHOES“

programa iš Windsor'o vėl sustabdyta.

Jau keletą kartų CBC vado Tikime, kad visos Apylinkės vybė bandė šią visų mėgiamą padarys viską, kad kuo daugiau programą išimti iš duodamų giau laiškų pasiektų CBC įstai programų, bet visų sutartinu darbu ir laiškais buvo galima šią programą vėl grąžinti. Tai gi stovime vėl prieš konkretų uždavinį ir reikia daryti visas galimas gudrybes, kad kuo daugiau laiškų pasiektų CBC vado vėbė. Tuo pačiu reikalu kreipiamės į Jus vėl ir prašome suorganizuoti savo Apylinkėse laiškų rašymo vėjų. Žemiau paduoda me adresus. Reikėtų iškelti didelę kultūrinę vertę „Traditional Echoe“ kanadiečių ir amerikiečių tarpe ir pažymėti, kad tai yra viena iš geriausių programų girdimų per CBC tinklą.

P. P. Lukoševičius,

Krašto Valdybos Pirmininkas.

Adresai:

Mr. H. G. Walkar,
General Manager Network
Broadcasting, 140 Wellington,
Ottawa, Ont.

Mr. E. S. Hallman,
Vice-President, Programming,
140 Wellington St.,
Ottawa, Ont.

Mr. M. Robinson,
Manager C.B.E. Radio
Station, Security Bldg.
Windsor, Ont.

MARIJĄ ARLAUSKAITĘ,

mirus jos mylimai motinai,

ONAI ARLAUSKIENEI,

nuoširdžiai užjaučiame.

J. Gražys su Šeima.

MARIJAI ARLAUSKAITEI,

mirus jos mylimai motinai,

ONAI ARLAUSKIENEI,

nuoširdžią užuojautą reiškia

M. J. Pakuliai ir

S. V. Piečiai

Gerbiamą

MARYTĘ ARLAUSKAITĘ,

jos brangiai ir mylimai mamytei,

ONAI ARLAUSKIENEI,

mirus, nuoširdžiai užjaučia ir kartu liūdi.

Bronius Mozūras.

A. + A.

Mielą mokytoją

MARYTĘ IR GIMINES,

mylimai mamytei,

ONAI ARLAUSKIENEI,

mirus, giliame liūdesyje nuoširdžiai užjaučia ir

kartu liūdi

Grigelių ir Malčių šeimos.

Mielai

MARYTEI ARLAUSKAITEI,

mirus brangiai motinėlei,

nuoširdžiausią užuojautą reiškia

A. Navickas su Šeima.

Mielai

MARYTEI ARLAUSKAITEI,

netekusiai brangios mamytės,

reiškiame gilią užuojautą.

Janina ir Gediminas Rukšėnai.

Mielai

MARYTEI ARLAUSKAITEI,

mirus jos brangiai mamytei,

ONAI ARLAUSKIENEI,

nuoširdžią užuojautą reiškia ir kartu liūdimė.

Marija ir Leonas Gudai.

Didžiai Gerbiamai Visuomenininkei,

mirus jos brangiai motinai,

ONAI ARLAUSKIENEI,

nuoširdžią užuojautą reiškia

E. ir J. Kardeliai.

Dr. Trimakas dar priminė, kad Vlikas dėjo ir dedas pa stangų, kad politinės — egzili nės grupės įsijungtų į Vliko sąstatą ir darbus. Pritarimo esą randama, bet dar ne visos kliū tys nugalėtos. Vilčių nenusto jama.

Antrasis sesijos posėdis bu vo skirtas Laisvinimo Kovos Ofenzyvos išryškinimui. Pir muoju pranešėju buvo jaunas žmogus efektingai į Lietuvos laisvinimo darbą atėjęs. Tai prieš keliolika mėnesių iš pa vergtosios Lietuvos pabėgęs Juozas Miklovas. Jis kalbėjo apie jaunimo į laisvinimo dar bą įjungimą. Jis išryškino Lie tuvos jaunimo aspiracijas ir lū kesčius, kurie būtų apvainiku ti laisva ir nepriklausoma te vyne.

Kiti du pranešėjai V. Sidzi kauskas padarė platesnę anali zę tarptautinės politikos, pro kurių plyšius mes turime brau tis visur, o p. Brakas davė met

menis kovos ofenzyvai visuose irontuose. Be to, gausiai atsilankė svečių, jaunimo, kultūrinių, politinių ir šiaip visuomeninių organiza cijų asmenų. Vliko narių buvo atvykusių iš Los Angeles, p. Skyrius, Čikagos — Šmulskštys, Šidlauskas, Vitkus, Toronto — V. Vaidotas; Vašingtono — D. Krivickas; Filadelfijos — J. Gudaitis ir J. Stiklorius, B. ūono — A. Juknevičius, Kulbokienė, J. Sonda, Griežė — Jurgelevičius; Waterburio — J. Valaitis ir J. Vilkaitis; N. Yorko — Audėnas, Brakas, Bielinis, Banelis, Vainauskas, Trimakas, Galdikienė, Dulevi čius, Gražiūnas, Pažemėnas, Škėrys, Lušys, Novickis ir kt.

LAISVINIMO KOVOS OFENZYVA

Tokiu, kaip augščiau pažy mėta, šūkiu, tokia dvasia ir to kiais nutarimais praėjo šių me kurių plyšius mes turime brau tis visur, o p. Brakas davė met

Kienu, kaip augščiau pažy mėta, šūkiu, tokia dvasia ir to kiais nutarimais praėjo šių me kurių plyšius mes turime brau tis visur, o p. Brakas davė met Nukelta į 7-tą psl.

KULTŪRINĖ KRONIKA

BIBLIOGRAFINIS LEIDINYS ANTRAM JAV IR KANADOS LIETUVIŲ KULTŪROS KONGRESUI

Nenuilstamasis bibliografas Aleksandras Ružanec - Ružanovas antrajam JAV ir Kanados lietuvių Kongresui paruošė specialų lietuvių knygų produkcijos 1956 — 1962 metų laikotarpio bibliografiją.

Bibliografas, A. Ružanovas, 1956 — 1962 metų laikotarpį yra suregistravo laisvame pasaulėje viso 1004 neperiodinius leidinius: Europoje 127, Kanadoje ir JAV — 821, Pietų Amerikoje — 33, Australijoje - Okeanijoje — 23, kas ir sudaro 1004 leidinius. Tai — lietuvių kalba.

Bet tame laikotarpyje yra išleista ir kitomis kalbomis: Europoje 93, Kanadoje ir JAV — 198, Pietų Amerikoje — 24 ir Australijoje — Okeanijoje — 3, viso — 320.

Summa summarum lietuvių ir kitomis kalbomis, bet lietuviškomis temomis išleisti iš viso 1324 leidiniai. Derlius, žinoma, nedidžiausias.

Daugiausia leidinių išleista meno sričiai, po to eina literatūra, visuomeniniai dalykai ir kt.

Šis leidinys yra dokumentas Kultūros Kongresui, kuris konsultuoja visiškai realius faktus. Galimas dalykas, kad jis gali būti ne visiškai tikslus, nes, kaip sako bibliografas, ne visi leidėjai apie savo leidinius praneša Bibliografinei Tarnybai. Į tai ir šia proga atkreipiamas visų leidėjų dėmesys. Bibliografinei Tarnyba prašo jai siųsti visus leidinius, kokie tik tai esti iš lietuvių: knygos, laikraščiai, brošiūros, parengimų programos ir tt. Adresas yra šis: Lithuanian Bibliographical Service, 1132 North Walnut Street, Danville, Illinois, USA.

ŠVIESOS — SANTAROS KOLEGIJOS CHICAGOS

skyrius, norėdamas prisidėti prie prof. Mykolo Biržiškio laidotuvių išlaidų padengimo, pasiuntė laidotuvių fondui 10 dol. auką.

Sambūrio „Šviesa“ Chicago skyriaus iniciatyva Punksko lietuviams paremti jau yra pasiųsta per 60 rūbų siuntinių. Siuntiniai yra siunčiami per Balgą, tuo padedant gauti iš Amerikos vyriausybės daugiau pagalbą BALFui.

Vanda Gagevičiūtė, buvusi Lietuvių Studentų Santaros C. Valdybos pirmininkė, įeina į „Lituanus“ žurnalo redakcinę kolektyvą. „Lituanus“ žurnalo parėmimo vaju šiuo metu yra smarkiai vykdomas lietuvių visuomenės tarpe.

LIETUVIS ŠVEDIJOJE PROFESORIUS

Dr. Edvardas Varnauskas nuo 1957 metų Goteburgo universitete, Švedijoje, yra Medicinos fakulteto širdies ir plaučių ligų profesorius, pasižymėjęs moksle ir savo srityje išradimais. Dr. Varnauskas neseniai

lankėsi Meksikoje, kur vyko širdies ligų specialistų suvažiavimas, susilaukęs per 4,000 dalyvių. Ten dr. Varnauskas turėjo pranešimą. Po to jis lankėsi JAV įvairiose moksliniuose centruose ir domėjosi savo specialybės klausimais.

Be ko kita, Meksikoje širdies ligų konferencijoje dalyvavo ir iš Lietuvos dr. E. Januškevičius, bet sovietinis okupantas taip veikia išleidžiamus užsienin lietuvius, kad jie sesusitiktų su lietuviu, ir dr. Varnauskas su dr. Januškevičium negalėjo pasimatyti.

LIETUVOJE MIRĖ PROF. A. PURĖNAS

Lapkričio 5 d., eidamas 82 metus, Kaune staiga mirė Kauno Politechnikos instituto prof. Lietuvos Mokslų akademijos akademikas Antanas Purėnas. Velionis buvo gimęs 1881 m. (L. Enciklopedijos žiniomis — 1883 m.), vasario 16 d. Tatko nių km., Rokiškio apskr. 1919 m. A. Purėnas buvo Rokiškio apskr. revoliucinio komiteto švietimo sk. vedėju ir iki 1921 m. Rokiškio gimnazijos direktorium. Pagal „Tiesą“ (262 nr.), velionis buvo vienas Lietuvos augštosios mokyklos iniciatorių ir 40 m. darbo pedagogo ginėje srityje (nuo 1922 m. Kauno, vėliau — Vytauto Didžiojo universitete, dėstęs, buvęs ir praeoratoriumi). 1940 ir 1944 m. A. Purėnas buvo paskirtas universiteto rektoriumi, nuo 1951 m. — Kauno Politechnikos instituto prof. Velionis plačiai reikėsi visuomeninėje veikloje, veikė Petrapilio lietuvių studentų draugijoje, socialdemokratuose, 1920 m. buvo išrinktas į Steigiamąjį Seimą. Dirbo spaudoje, paruošė ar išvertė eilę lietuvių socialdemokratų partijos leidinių, parengė ir eilę vertimų iš chemijos srities. Pagal „Tiesą“ (262 nr.), komunistai Purėno veiklą vertinę ir velionį buvo apdovanoję ordinu, medaliu, kitais garbės vardais. Lapkr. 9 d. A. Purėnas iškilmingai palaidotas Petrapilio kapinėse. Atsisveikini mo žodžius tarė inst. rektorius prof. K. Baršauskas, praeor. M. Martinaitis, Mokslų akad. prez. J. Matulis, profesorai Stp. Jankauskas, Bl. Abraitis, J. Lenkevičius ir kt. E.

PASKELBTAS DISERTACIJŲ GYNIMAS

Lietuvoje paskelbta, kad Vilniaus universitete numatyta ginti disertacijas: filologijos mokslų kandidato laipsniui įgyti — J. Žukauskaitės („Priėjungiamųjų jungtukų vartojimas literatūrinėje lietuvių kalboje“) ir A. Jonaitytės („Šaknytės tarmė“). Istorijos mokslų kand. laipsniui įgyti spalio mėn. apgynė disertaciją Rimutė Rimantienė. Tema: „Akmens ir žalvario amž. gyvenviečių periodizavimas“.

Dabartinė statyba

STATYBOS PRIEMONIŲ IR POBŪDŽIO KEITIMAS

Dar visai neseniai vieninteliam statybos būdui tarnavo akmuo, plyta ar medžio kamienai. Dedant šia medžiagą viena ant kitos, kad viena laikytų kitą, atsižvelgiant į to paties gravitacijos ir stiprumo koeficientus, istorija paliko didelį ir meniškų paminklų.

Paskutiniuose dešimtmeciuose visose statybos konstrukcijose įvyko didelis pasikeitimas: pereita iš paprastos spaudžiamosios nuovokos į testinumo bei įtampos struktūrą. Tās pasiūlymas yra toks radikalus, ir jau tik tai galėtų aptarti šian dien pasireiškiančias statybinės kryptis bei kartu išreikšti architektūrinę ekspresiją.

Kalbamas metodas kanstrukcijoje geriausiai gali būti išveigiamas ir paprasčiausiai suprantamas tilto statybos pavyzdyje, kuris kaip tik simbolizuoja

mas ir topografija Lietuvos teritorijoje.

● Maironio 100 m. gimimo metinių proga Lietuvoje išleista Maironio kūrybos rinktinė — ją redagavo (žinoma, kruopščiai išsijoję, atrinkę paskirus eilėraščius. E.) K. Korsakas, E. Mieželaitis ir A. Venclova. Maironio raštų rinkinys išleidžiamas ir rusų kalba Maskvoje.

P. ORINTAITĖ.

GILSĖS GELMĖ

Vincui Krėvei atminti

Ežero žalio žvilgėjimai
Žilkipiams pasaką seka:
Siek — nepasieksi Gilsės gelmės...
Žilstantys amžiai milžino žingsniais
Ateina — nueina,
Pilkapio pilko papėdė
Pėdsako anei žymės...
Tik ežero žalio žvilgėjimai
Gėstančio vakaro pasaką seka...
Kyla pakyla Milžinkapio Mykis
Iš miegančios žemės gelmių
Ir byla prabyla savųjų sodybų sūnams:
Mes kilom ir kėlėm
Ir amžius budėjom be miego.
Ir gyvasių gulėm už Nemuno juodžemio barą,
Už kraigo pastogę šeimos šilumoj...
Gyvenom nesenom —
Po rūpėsčio rėčio danga.
O pilkapių peleno maldos —
Lig marių sruvena...

Kovoj ir grumtyne kaip vienas —
Mes buvom kaip pliskantis plienas
Per dieną, per naktį...
Kas netiki tėviškės grūdo daigumo —
Pasverkite Gilsės — to gilmenio baltąjį smėlį
Savąją širdim!

Perkūno burnojimais joja
Perlojon Šarūnas!
Užkeiktieji akmenys verkia prie tako
Šiandienų karžygių — nelaidoto kapo kalvoj...
Ir ežero žalio žvilgėjimu srūna
Vaidilų sudužusios dainos,
O miško atodūsy
Supasi gėstančių kanklių numėlusios gaidos —
Kad saulė saulėlydžius rausta raudonai,
Kad žilvinas žūsta kasdien —
Kapojamais brolių kardais...
Tik toly — Perkūno burnojimais šaukia Šarūnas...

TREJOS DEVYNERIOS

VEDA DR. GUMBAS

„Trejos Devynerios“ — tai vadinti: kunigė, kunigaitė ar kunigienė??...

ISSPRESTA DIDELE PROBLEMA

Pasauliui grėsiančios pavojaus iš jaunosios kartos vadų.

V. Alseika.

„Draugas“ 1962. IX. 16.

... Štai ir atsakymas, kodėl jaunimas išjungtas iš Kultūros kongreso Čikagoje...

BRAUKOMOJI ISTORIJA.

Lapkričio 5 d. Vilniuje, atidarydamas V. Mickevičiaus - Kapsuko paminklą, prof. Kubilius priminė ir „buržuazinius nacionalistus“ užsienyje, kurie, girdi, deda visas pastangas Kapsuko vardą išbraukti iš istorijos puslapių.

Dr. Gumbas norėtų priminti kolegai Kubiliui, jog sovietinė istorija pačių bolševikų jau tiek kartų braukyta, kad iš jos beliko tik ilgas, raudonas brūkšnis.

LENGVAI VIRŠKINAMA BE OPERAVIMO IŠMINTIS

Džiaugtis gyvenimu, yra pašu ir gyvybės draudimą — kuo senesnis, tuo brangiau kas tuoja.

* * *

Genijus yra tas žmogus, kuris gali priešneikti savo viršininą jam pakelti algą, o savo žmoną, kad ji leistų jam, tą pakėlimą pasilaikyti sau.

* * *

Antis yra toks paukštis, kuris vaikšto tarytum visą dieną arkliai jodinėjęs.

* * *

Ar tau patinka vaikučiai?

O taip, ypatingai mergaitės, kurios gimė prieš dvidešimt metų.

Igyvendinamas noras

Marytė: „Žinai, ką brangioji, kai aš ištėkėsiu, mano vyras turės žibėti kompanijoje, būti muzikalus, pasakoti gražius anekdotus, dainuoti, šokti ir būti visa laiką namie“.

Aldona: „Atrodo, kad tau ne vyro reikia, bet televizijos aparato“.

* * *

Churchilis buvo paklausęs, kokia paslaptis sulaukti ilgo amžiaus? Jis taip paaiškino: „Aš“, sako, „neliečiau nei taikios, nei kasdienybės ir bako, nei svaiginančių gėrimų erdves, platumas... Čia ateina iki tol, kol sulaukia vienuolių pagalbą viena iš tų formuokos metų“.

* * *

SĖJA

Tautinės, demokratinės minties mėnesinis lietuvių laikraštis.

Leidžia ir redaguoja: J. Lazauskas.

Eina dešimtį metų.

Administracijos adresas: JUOZAS URBELIS.

1649 N. Broadway, Melrose Park., Ill., USA.

Prenumerata: JAV ir kitur 3 dol. metams.

A. JONYNAS ir J. POŽERA

Oi, ta kirmėlaitė...

SOVIETINIS GYVENIMAS SOVIETINĖJE SATYROJE

12.

Subruzdą, sujuda visi bendradarbiai. Vieni įtikinėja, kad viršininkas čia niekuo nekaltas, kiti sūlo įvairiausius projektus padėčiai ištaisyti. O aš, dantis sukandęs, kartoju pats sau: „Tylėk, Telesforai, tylėk, pasilenk, pasėdėk — praeis debesis pro šalį...“

Kad ir koks ilgas, kad ir koks audringas būtų susirinkimas, jis vis vien turi baigtis. Tur būt, apie dešimtą valandą, kai jau visi bendradarbiai išdėstė savo mintis, išpasakoję projektus ir svajones, išliejo apmaudą ir karte, kai nebebuvo nė vieno, kuris nebūtų išgirdęs karčių ir užgaulių priekaištų, pakilo Mykolas Pupalaiškis. Pakilo pavargęs ir nusiramęs. Padėtis dabar jau nebeatrodė beviltinga.

— Na, ko, draugai, mes čia taip jaudinamės, — prabyla jisai vėl savo įprastiniu, visus raminančiu ir sau pačiam įteikiančiu balsu, — pasiginčijome, pasikeitė nuomonėmis. Dabar kiekvienam reikės pagalvoti. Ambicijos yra ambicijos, o visuomeniniai reikalai... Sunku viską iš karo, per vieną vakarą išspręsti... Tegul kiekvienas pagalvoja. Čia prie įvertos mes nenaudisime... Reikia įtikinti draugus — supras.

Taip, taip, reikia įtikinti. Aš, pavyzdžiui, visai neįsitikinęs, kad bendras visų valdomas ir niekam konkrečiai nepriklausąs sodas yra žmogui naudingesnis už atskirą, tik jam vienam priklausantį sklypėlį. Įtikinkit mane ir mano žmoną. Mes nieko įtikinėjimame neturime. Klausykime nuoširdžiausiai.

9. Iš geografijos, gerbiameisiamis, žinote, kad potvyniai nuolat keičiasi su atoslūgiais. Ir juo audringesnė būna jūra, juo plačiau krantus užlieja potvynis, juo toliau pasitraukia atoslūgis. Gyvendamas žmogus įsitikini, kad ši taisyklė tinka ne tik gamtai.

Rytojaus dieną, po mūsų audringo susirinkimo, valdybos viršininką prie pat įstaigos durų sulaukė Simonas. Beveik pusiau susilenkęs, pamaldžiai nuleidęs akis, jis įsikibo Mykolui Pupalaiškiui į atlapus ir pradėjo maldauti au diencijos. Kalbėti antrą kartą su tokiu žmogumi, kaip Raudonikis, jis negalėjo. Gerbiama šis referentas nieko nesuprantą, viską sumaišęs, neteisingai patraukęs vargšą žmogų už liežuvių, ten kur visai nereikia traukti. Tik vienas valdybos viršininkas tegalys jautriai ir supratingai įsigilinti į iškamuotą Simono sielą.

Traukydamas pečiaus ir negalėdamas atplėsti savo atlapų nuo kibų interesanto rankų, Mykolas Pupalaiškis užsivėdė jį į antrąjį augštą, paslaugiai pasodino į fotelį.

— Brangusis, — pradėjo Simonas, — aš esu paprastas, krikščioniškas, visai nemokytas žmogus, pilnas didžiųjų dorybių ir artimo meilės. Aš visai nenorėčiau, kad ponas Balaišis su pyktu. Aš tik maniau, kad jis nesumokės

man algos, o jis, geradaris, pasirodo, visus mano pinigus savo vardu taupomoje kasoje laiko. Juodai dienai laiko, kai aš jau dirbti nebegalėsiu ir visai senas būsiu. Per tą referentą Raudonikį, kuris ant mano globėjo piktumą turi, apšmeižiau gerą žmogų...

Simonas atsikvėpė, atsiduso, giliai pažiūrėjo į suglumusį viršininką ir ėmė dėstyti toliau: — Brangusis, na, kur aš dabar dėsiuos? Tikri namai pas Balaišius man buvo. Apskalb tas ir pavalgųdyntas, ir po stogu priglaustas. Nelaba dvasia mane pas tą Raudonikį atvedė. Tikra pragaro pagunda.

Ir, jau visai susijaudinęs, persilenkęs per stalią, tylomis pakuždėjo:

— Ligonis aš. Baisiai sunkus ligonis. Mano cistos smegenys persivertusios. Už savo veiksmus neatsakau. Kaip Dievą myliu, neat sakau. Ir daktaro pažymėjimą turiu.

Jis pašoko nuo fotelio, nerangiai skėryčiodamas rankomis, pradėjo graibstyti po kišenes. Netlėčiomis užkliudyta stalinė lempa skambėdama nukrito nuo viršininko stalo ir sudužo. Simonas išpūtė išgąsčio sklindamas akis, pradėjo atsiprašinėti, tuo pat metu tebesirauda mas kišenėse. Pagaliau jam pavyko surasti aptrintą, pageltusį popierėlį. Jis ištiesė jį nesu sigaudančiam Pupalaiškiui.

— Aš tikiu tamsta, tikiu. Na ką jūs... — sulemeno viršininkas, abiem rankom kratydamas masis nuo raštinės įrodymo apie tai, kad Simonas neatsako už savo veiksmus. — Na, kam jums jaudintis... Eikite jūs namo, pagulėkite, pailsėkite. Arba, dar geriau, užeikite į polikliniką, pasitarkite su daktaru. Gausi

te vaistų ir nurimsite...

Staiga išganinga mintis nušvietė Pupalaiškio veidą:

— O, žinote, geriausia aš jums duosiu mašiną, kad parvežtų...

Nieko nelaukdamas, jis paspuodė skambutį ir įsakė įbėgusiam Raudonikiui:

— Skubiai pkvieskite šoferį. Skubiai... Kuo skubiau...

Simonas įsigrūdė atgal savo pažymėjimą, pakėlė nuo žemės nukritusią kepurę, vėl gailio mis akimis įsistebeilijo į viršininko veidą.

— Tai kaip, brngusais, ar neišvarys mane Balaišis iš namų?

— Sutvarkysime, viską sutvarkysime, — stengėsi paguosti Pupalaiškis. — Nesijaudinkit tamsta, nesijaudinkit.

— Geradaris, globėjas... Kur aš be jo pasidėčiau, — bambėjo Simonas.

Ir visai neluktai jo veidas pasikeitė, pasidarė paslaptingas ir įkvėptas. Ranka jis pradėjo kažko rausti užantyje, balsas tapo kilmus ir vos girdimas.

— Krikščioniškas aš esu... Šventas knygas perrašinėju. Tkuriu čia visų švenčiausią — „Palaiminti, kurie alksta“. Gal paskaitytumėt, brangusis? Sielos išganymui...

Mykolas Pupalaiškis pasitraukė iki pat langą, tarsi bijodamas, kad interesantas nesu griebtų savo prakaituotomis rankomis, kurio se talabalavo nešvarus, nučiupinėtą rankraštį. Laimė, kaip tik tuo metu sugirgždėjo kabine to durys, įėjo šoferis. Simonas skubiai susikloso savo popierius užantin.

Bus daugiau.

MONTREAL

AUŠROS VARTŲ MOKYKLOS MOKINIŲ TĖVAMS

Lietuvių bankas „Litas“ pakvietė visus mokyklos mokinius atidaryti banke sąskaitas. Kiekviena mokykla Quebeco provincijoje tą jau seniai turi. Kodėl mes negalėtume pratinti savo vaikučius taupyti lietuvišame bankelyje savo centus, šiuo traukdami juos arčiau savęs, arčiau savo lietuviškojo dėjimo. Šiam reikalui Jūsų vaikučiams buvo išdalintos anketės ir pavyzdžiai jas užpildyti. Čia bus galima kiekvieną šeštadienį įdėti pinigų, nežinint kokia suma bebūtų. Vaikučiams įstojant nereikia įstojimo mokesčio, todėl jie gali parašyti sąskaitas su 50 centų. Atsiminkime, kad iš centų pasidaro doleriai. Prašau visus tėvelius atkreipti dėmesį, leisti savo vaikučiams įstoti „Lito“ nariams, nes „Litas“ mums visiems reikia lingas, o ypatingai mokyklai, kuriai prašomas niekada neatsisakė, bet dar pasiūlė.

Padėkite mums padaryti lietuvišką mokyklą daug panašesnę į vietines mokyklas.

Atsiminkime šį gražų posakį. Savi pas savus! Laukiame.

Mokyklos Vedėjas.

MOKINIŲ DIENYNAI

Pereitą savaitę mokyklose buvo išdalinti mokinių dienynei. Šie dienynei parodys tėveliams, ką jų vaikai turi paruošti sekančiam pamokai. Prašome tėvelius patikrinti šiuos dienyneis ir pasirašyti.

Tas palengvins mokytojams darbą, tėvai žinos, kas daroma lietuviškojo mokykloje.

Dienynų kaina 30 ct.

BANKO „LITO“ REIKALAI

Nekilnojamo turto paskoloms sumažinus palūkanas iki 6 3/4% susidomėjimas labai padidėjo. Jau yra užsirašiusių paskoloms gauti ateinančių metų vasarai ir rudenį. Kviečiami tatyti pada ryti ir kiti manantieji tokias paskolas imti.

Šeštadieninių mokyklų

vedėjai maloniai sutiko talkinti mokyklų mokinių verbavimui nariams į „Litą“. Aušros Vartų mokykloje tuo reikalu laiškai ir įstojimo kortelės jau išdalintos. Jaunimui iki 17 m. amžiaus nei įstojimo mokesčio, nei nario mokesčio mokėti nereikia. Tėvai kviečiami paremti

šias „Lito“ ir mokytojų pastangas suverbuoti jaunimą į lietuvišką banką.

3% palūkanų gražins Provincijos valdžia

tiems „Lito“ nekiln. turto skolininkams, kurie neišpildys jos statomas sąlygas perkamiems naujiems vienos šeimos namams arba jų statybai. Tuo reikdyba jau yra nutarusi tuo reikalu pasirašyti sutartį su Quebec Family Housing Division of Quebec Farm Credit Bureau. Kas ir kuriomis sąlygomis šia lengvata gali pasinaudoti, ne trūkūs smulkiau bus paskelbta spaudoje.

Quebec'o Kredito Unijų Sąjungos derybos dėl čekių sistemos įvedimo tebevyksta. Greičiausia bus susitarta su Royal Bank of Canada.

„Lito“ mėnesinis sieninis kalendorius su lietuviškais, bažnytiniais vardais ir šventėmis spausdinamas Toronte ir bus išdalintas nariams nemokamai.

Artėja Kalėdinis apsipirkimas.

Neužmirškite, kad dirbantiems arba turtą turintiems nariams „Litas“ skolina iki \$250 be žinant. Pinigus galima pasiimti tuojau pasirašius atitinkamas formas. Lengvos sąlygos ir didesnės asmeninėms paskoloms.

Quebeco Kredito Unijų

ilgai ruošto Stabilizacijos Fondo įstatatai buvo priimti praėjusio šeštadienį nepaprastame visų provincijos kredito unijų atstovų suvažiavime. „Lito“ jame atstovavo ved. padėj. P. Rudinskas. Fondas teisį pagalbą unijoms tais atvejais, kai dėl kurių nors priežasčių pareikia laujama išmokėti dideles sumas indėlių, tenka kredito unijai likviduotis (jei pavyzdžiui, imonė išsikelia į kitą vietą arba užsidaro), ar bendrai susidaro kurie nors vietinio pobūdžio sunkumai. Fondo įsteigimas ne liečia kredito unijų turimų balanso, santaupų ir paskolų draudimų. Jie visi pasilieka galioje.

Federaliniame Kanados Parlamente

šiemet iš naujo keliamas klausimas priversti visus bankus, finansų kompanijas, didžiąsias

krautuves ir kitus kreditų davėjus kiekvieną atvejų nurodyti klientui tikrą palūkanų procentą, kaip tai daro kredito unijos. Dabar palūkanų procentas daugelio skolintojų parodomas taip užmaskuotai, kad tiek paskaitoma visokių papildomų mokesčių, kad galutinėje sąskaitoje palūkanos išeina bent du kartus ir daugiau augstesnės, kaip iš pirmo žvilgsnio atrodo. Tačiau tam labai priešinas visi dieji „bizniai“ ir greičiausiai iš to vėl niekas neišeis.

PADĖKA

Su giliu nuoširdumu norime pareikšti savo padėką mūsų brangiems prieteliams su visu nuoširdumu ir begaliniu pasiaukojimu dirbusiems mūsų bazaro pasisekimui. Didžiausia padėka tenka Rėmėjų Valdybai:

pp. Ališauskui, Pocausku, pp. Vaupšienei, Jonelienei ir V. Buzėnei už visą bazaro rūpesčių ir atsakomybės našta taip gražiai nešta.

Didelis ačiū Gerb. klebonui J. Borevičiui už malonias paskaitas, lūpų reikmenis, visoms poniais ir ponams už darbą ir pasveštą savo laiką bazaro metu. Visoms poniais už puikius tortus ir visokius skanėsius. Ir visiems už visokeriopą pagalbą įvairiuose reikaluose ir visoms, kurie kokių nors būdu ar tai fantais, darbu, auka ar savo malonių atsilankymu prie bazaro pasisekimo prisidėjo, liekame giliai dėkingos. Nega lėdamos tinkamai išreikšti savo dėkingumo kreipiame viltingą žvilgsnį į Dangišką Tėvą, kuris vienas tegali tinkamai atlyginti.

Nek. Pr. Marijos Seserys.

Sunoco Service Station

SAV. L. RUGIENIUS

2750 Ontario ST. E.,

(ties Hogan Str.)

TEL. LA 2-2372.

ILGAMETĖ PATIRTIS

SIUNTINIAI LIETUVON

per

Kaufman's Woollens & Textiles

3997 St. Lawrence Blw. Montreal, P. Q. Tel. VI 2-5319.

Iš čia pasiūsite siuntinius savo artimiesiems

garantuotai skubiausiai ir

už mažomis kainomis

(30—40% žemiau rinkos kainų)

IMPORTUOJAME IŠ ANGLIJOS

geriausias angliskas vilnones medžiagas vyriškiems ir

moteriškiems kostiumams ir suknelėms.

Turime didžiulį pasirinkimą viln., kašmiro ir silk. skarelių

Ateikite ir įsitikinsite, kad čia perkant sutaupysite.

PRIMAME UŽSAKYMUS

vyriškiems ir moteriškiems kostiumams ir paltams.

CH. KAUFMANAS

Buv. Audinių fabriko Litex Kaune vedėjas.

CALL FOR CALVERT

CALVERT V-I-P

(243-D) A rare and distinctive Canadian Rye Whisky.

E. Wasylshen

Public Relations Representative

Office: 750 Lucerne Road, Mount Royal

RE. 1-9676

Residence: DU. 9-7065

CALVERT HOUSE

(243) Lighter flavour, delightful taste.

CALVERT OLD RYE

(242-B) Blended with choice whiskeys aged in 20-year-old casks.

Užsakymai vestuvėms, sukaktuvėms ir visoms kitokioms progoms vykdomi greit ir sąžiningai.

DABARTINĖ ST. T. B. A. . .

Atkelta iš 4-10 psl.

„Dabartinė“ - statybinė medžiaga, kuri už patalpinimo lygį svara pueno ir beono kartu su sibalansuodama, įgauna tą negyvos medžiagos gyvesnį, kuri statinio formose uždaro ne tik erdvę, bet gali joje ir „pakibti“ savose lengvose ar lengvose arko se bei skliaustuose, kaip kad pa prasčiausiame žmogaus judesy syje. Žingsnyje toliau — save transformavus į statinio esmę, pajėgiama išgauti ne tik tas ju desys, bet ir kūrybiniai išgyve namoji nuotaika.

Iš kitos pusės tačiau, jausminis žmogaus pajutimas yra su rištas su statiškumu ir mase, kurios svoris suprantamai ir pa stebimai (matomai) yra saugiai priimamas. Čia susiduriama su tam tikra pasąmoninga, bet kar tu ir pagrįsta problema, bet po ilgų svarstymų prieinama prie išvados, kada kuriant naujus statinius — atsakoma visiems mūsų — žmogaus pojūčiams — šiuo kart saugumo jausmui. To dėl nebūtinai masyvus akmenis statinys privalo būti saugus, kai tuo tarpu šiandieninis plieno ar gelžbetonio rėmų užpildytą kita statybine medžiaga (akmuo, plyta, aliuminijus, stiklas) yra patvarus ir erdviškai atsakąs reikalavimams, kuriuos gyvena masis laikotarpis diktuoja. Ta kryptimi vyksta visa pasaulio statyba, tačiau tos pačios prob lėms kurių viena būtų pavienių in duriama su visa eile priežasčių, ta pilnutinio atsakymo. Čia susi lemos išsprendimui nėra suras divndų nuomonė, nuotaikos ir pojūčiai. Todėl nereikia stebė tis, kad didelė dalis pastatų yra atstovai tų, kurie nesutinka su minėtais paprastais faktoriais: jie naudoja viziškai labai sau gias medžiagas apvilkimui pa grindinės struktūros, priduo dant statiniui tos „vakarykš tės“ gravitacijos nuotaikas. Be abejo, čia vėl pradeda greičiau ar lėčiau žlugti pasitikėjimas tei sybe ar teisigumu, ir tolimes nio progreso belaukiant atsidu riams „būties atplaišoje“, kada priešingai žmogus, kuris naudo damasis savo sąmone įveiks pa nesąmonę, nebesusilies su ja, tuo būdu nepajėgs atstatyti pir myktę darną — galutinį savo tikslą, — ką atvirkštine prasme teigia A. Beguin.

Išvadoje reikia manyti, kad tokių reiškinių pasėkoje erdvi

ATSIŪSTA PAMINĖTI

Petronėlė Orintaitė. TAFI LĖ NUO KRAZANTĖS. Eilėliuota apysaka. Ilustravo dail. Vilkutaitė - Gedvilienė. Išleido Bičiulių būrelis Argentinoje. 110 psl. Kaina \$2. Gauna ma „Nepriklausomos Lietuvos“ redakcijoje.

Balė Voveraitė. NARDŽIO PULKAS. Apysaka. Jaunimo biblioteka. Saleziečių leidinys Nr. 14. Spalvotos iliustracijos. Kietais viršeliais. 160 puslapių. Kaina \$2.

Lietuvos PAJORIS. Lietuvos pajūrio reikalams laikraštis. Nr. 3(10). Įdomus numeris, iliustruotas mažlietuvių vaizdais.

● Paulių Jurkų, rašytoja, Darbininko redaktorių, ištiko širdies smūgis. Ligonis taisosi.

● Sol. R. Mainelytė, ištarnavusi Pan-American lėktuvų bendrovėje, buvo pagerbta spec. pietumis ir dovanomis.

Quebec'o Kredito Unijų Sąjunga specifiiniams bendruomeninių ir parapijinių kredito unijų klausimams gvildinti suorganizavo atskirą grupę. Susirinkimai bus daromi kas mėnesį.

ne statyba yra teisinga architektūrinė apraška, kuri šiandien yra ne tik kad teisinga, bet ir savo pagrinde, kaip judesio išsūmė: erdvis tekė, kuri veda į erdės tęstinumą; tekė struktūrinių jėgų, kuri veda į tesinį pačios struktūros, yra taip pat organiška ir gyva. Deja, tokių ryškių lietuvių statinių nei dabartinėje Lietuvoje, nei išei visoje ioje dvasioje neturime. Atrodo, kad vidujinė logika ir dalyko traktavimas, kuris mani festuoja tik tai pats savyje ir tik kai kuriuose gimininguose polėkiuose, yra tik tradicija su veržtas, kuri tačiau yra nelaimi nenuoširdžios — dirbtinos.

Dr. A. N-tis.

Ivairūs

DRAUDIMAI

Vacys Žižys

Istaigos VI 2-1427.

Namų LA 3-1084.

PRANEŠAME MŪSŲ NAUJĄ ADRESĄ

282 St. Catherine East

(kampas Sanguinet)

antras aukštas

UN 1-6637

Marin PORTRAIT

PIRMOJI KOMUNIJĄ TESTUVĖS-SUKAKTUVĖS

M. MAČIUKAS

VYRIŠKŲ IR MOTERIŠKŲ RŪBŲ

SIUVĖJAS

AUGSTOS KOKYBĖS RANKŲ DARBAS

ANGLISKOS MEDŽIAGOS

79 ir 81 St. Zotique St. E.

Tel. CR 7-0051. MONTREAL.

Baltica Investment Corp.

Autorizuotas kapitalas \$ 120.000

P.ez. J. Skučas. RA. 2-6152. 6966—44 Ave. Rsmł.

Izd. E. Griganavičiūtė. Telef. RA 9-4954.

Reikalų Vedėjas D. N. Baltrukonis. Tel. RE 7-0819.

SIUNTINIAI

visų rūšių pačių klientų supirktų daiktų ir per Angliją ir Daniją pagal esamus pavyzdžius, visi apdrausti, per JANINĄ ADOMONIENĘ.

Kreiptis: 1674 Couvrette St., Ville St. Laurent, Montreal, P. Q. Tel. RI 4-6940

BALTIC WOODWORK CO.

Daromos įvairios durys, langai, virtuvėms kabatai ir kiti įvairūs medžio dirbiniai.

K. KIAUŠAS ir J. ŠIAUČIULIS.

Adresas: 547 Lafleur Str., LaSalle.

Montreal, P. Q.

Tel. DO 6-3884

Dr. Roman Pniewski

Daugiametė praktika didelėse ligoninėse ir klinikose. Vidaus ligų, akušerijos ir venerinių ligų specialistas.

3537 PARK Ave, Montreal.

Tel. VI 5-7623.

Valandos: Nuo 3 iki 9 val. po pietų.

DRUMMOND AUTO

REPAIRS

1190 DRUMMOND ST., PRIE DORCHESTER.

Tel.: UN 1-6608

LATVIŠKA ĪMONĖ

Taisomi visų rūšių automobiliai.

Darbas garantuotas.

Greitas patarnavimas.

Prieinamos kainos.

A. NORKELIŪNAS

Commissioner of the Superior Court of Montreal

MONTREAL ENTERPRISES REG'D.

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDMAS.

6695—35-ta Ave., Rosemount (kamp. St. Zotique)

Montreal 36, Que.

Tel. RAYmond 7-3120

ME7-6727

DE LUXE CLEANERS

Sav. P. RUTKAUSKAS

117 — 6th Avenue,

Lachine.

BELLAZZI - LAMY, INC

DO 6-6941

7682 Champlain Blvd.

LaSalle.

Įvairi medžio statybinė medžiaga. Durys, langų rėmai.

Insuliacija Ten-Test, Masonite, statybinis popieris.

TORONTO

TORONTO LIETUVIŲ NAMŲ PIRM. JURGIO STRAZDO ŽODIS TORONTO LIETUVIAMS

Jau suėjo 11 metų, kai Toronto lietuviai įsigijome savo pastogę „Lietuvių Namus“. Kai juos pirkome, daugumas mūsų buvome naujakuriai Kanadoje. Kišenės buvo tuščios. Labai mažas skaičius turėjo me savo privačius namus. Tik vienas kitas turėjo automobilį. Tačiau tada buvo labai svyguš tėvynės prisiminimai, at viros žaidžios, kurias padarė nežmoniškas komunistas ir brutali nacių okupacija. Visai netolimoje praeityje buvo tėvų nės netekimo faktas, klajonė karo siaubamoje Vokietijoje ar kitoje Europos šalyje. Tada dar visais požiūriais žinojome, kad nelaimės atveju geriausi draugai ir pagelbininkai yra broliai ir sesės lietuviai, kad tik glaudžiai susibūrę ir bendrai kovodami dėl savo bendros būties išliksime mažiau neroti, mažiau palaužti. Dėl to daugelis, sugraibę paskutinius centus, sunėšėme į vieną vietą ir bendromis jėgomis užpirkome „Lietuvių Namus“, mūsų tautinę pastogę.

Maži ir apiešti buvo tie namai, tačiau jų įsigijimas padidino mūsų bendruomeninį gyvenimą. Juose vyko daugumos lietuvių organizacijų susirinkimai, pokyliai, priėmimai, išleistuvės; juose įsikūrė lituanistikos institutas, mokyklė šokių tautinių šokių grupės, rinkos skautai ir sportuojanti jaunomė; juose posėdžiavo tremtin patekę mūsų profesionalai — inžinieriai, teisininkai ir kt. Tuose nameliuose įsikūrė lietuviškos dainos garsintojas, mūsų Toronto kolonijos lietuviškos kultūros iškalbus atstovas choras Varpas. Kiek choras Varpas per dešimt metų Toronto lietuviams atnešė džiaugsmo, pasididžiavimo ir

naudos, doleriais neįvertinama, tačiau, kiek Varpas davė ir tebeduoda džiaugsmo ir naudos už tėviškės ribų, už do lerių taip pat nenupirksi. Didžiausia garbė ir padėka už tai priklauso choro vadovui, muzikui Gailevičiui ir nepailstantiems entuziastams Varpo choristams. Tačiau šioje vietoje reikia prisiminti, kad minimali nes sąlygas chorui egzistuoti sudarė Lietuvių Namai, duoda mi dovanai patalpas dainininkams susiburti ir dainuoti iš kaly, juose įsikūrė ne viena lietuviška verslo bendrovė. Lietuvių Namai davė pradži mūsų didžiausiam kredito kooperatyvui „Parama“. Paramos sėkmingas pavyzdys paskatino ir kitas lietuvių kolonijas įsteigti kredito kooperatyvus (banke lius) ir po dešimtmečio jau turime jų penkis — Kanadoje keturis ir Jungtinėse Amerikos Valstijose, vieną. (Los Angeles). Kad kredito kooperatyvai (bankeliai) duoda praktiškos naudos mūsų kolonijoms, manau, niekas neabejoja.

Tuo būdu Lietuvių Namai save pateisino ir jų steigėjų ne apvylė. Tačiau Lietuvių Namai yra apvilti pačių Toronto lietuvių. Prieš vienuolika metų, kai Lietuvių Namai buvo perkami, naujakuriai, neturintys Toronto lietuvių per mėnesį sudėjo 10 tūkstančių dolerių. Per sekančius du mėnesius sunėšė dar penkis tūkstančius. Lietuvių Namai buvo nu pirkti už 45 tūkstančius dolerių. Taigi, įmokėjus surinktus pinigus, paliko 30 tūkstančių morgičių skolos. Lietuvių Namai per vienuolika metų išleido pagerinimams ir priestatui dar 18 tūkstančių dolerių, ir namo vertę pakėlė iki 65 tūkst. dol. Per tą laiką numokėjo 14 tūkstančių morgičių skolos. Vadinasi, turtui įgyti Lietuvių Namai išleido dar per 30 tūkst. tančių dol. Kai buvo Lietuvių Namai perkami buvo tikėtasi, kad Toronto lietuviai namus rems ir toliau pirkdami Lietuvių Namų šėrus ir tuo būdu bus išmokėta skola.

Lietuviai advokatai

NEIMAN, BISSET & SEGUIN

Barristers, Solicitors,
Notary Public.
35 Heyden Street
(netoli Bloor ir Yonge)
Toronto 5, Ont.
Tel. Office WA 4-9501
Res. BE 3-0978

PARDUODAMA

apylinkėje geriausia 250 ac.
abako farma, su 75 ac.
„M. B.“ auginimo teise.

Geriausiam stovyje, 2 gyv. na
mai, 2 barnės, 2 šiltadaržės,
1 džiovyklų ir visas tabako
ūkiui reikalingas inventoriųs.
Kaina ir įmokėjimas pagal
susitarimą.

Teirautis: G. Aleliūnas,
R. R. 5, Bothwell, Ont.
Telef. 150 J 3.

A. E. Mc KAGUE, Q. C.
Barrister and Solicitor
Advokatas ir Notaras.

Tel. EM 4-1394, EM 4-1395
1008 Northern Ontario Bldg.
330 Bay Street.

TAUPLYK IR SKOLINKIS

Toronto Lietuvių Kredito Kooperatyve „PARAMA“

Būstinė: LIETUVIŲ NAMAI

1129 Dundas St. West, Toronto 3, Ont., tel. LE 2-8723

Už santaupas moka nuo 4% ligi 5%.
Už asmenines paskolas ima tik 8%.
Už paskolas morgičius — 7%.

Paskolos mirties ir invalidumo atveju apdraustos.
Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydy.

Kasos valandos:

dienos metu nuo 10 val. iki 1 val. 30 min. kiekvieną dieną
išskyrus šeštadienius ir sekmadienius,
o vakare nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min.
tik tai penktadieniais ir pirmadieniais.

Mirtis sovietiniame pragara

Iš H. Tautvaisienės Tautų kapinynas Sibiro tundroje.

27.

Tad ir ši kartą, kaip visuo met varovai kad sakydavo, — „kad bobos nestaugtų“, — viršininkas nuslėpė nuo mūsų, jog Sagilacho sala yra apie 200 km į šiaurę jūroje, tuo metu pasiskendusi purve, visuomet šia pie ir plika, be augmenijos, vi suomet rūko apdengta.

Laiveliai buvo atokiau nuo kranto, nes po ledonesio vanduo buvo prie kranto nusekęs. Tad mums visiems su savo manta (kaikurioms dar ir su savo vaikais) teko bristi apie pusę kilometro šaltu kaip ledas vandeniui. Ten nuvykusios turėjome iš laivų į krantą išvilkti druską. Žinojome, kad naujoje vietoje mes jokios pastogės neturėsime. Laivai atsistūmė nuo kranto. Keleivės tuščiais ir skausmingais žvilgsniais žiūrėjo į kryžių kalnelį, pakilusį augštokame upės krante. Ši krantą iš apačios skalavo sraunus vanduo, lyg stengdamasis išgriauti jo pamatus ir norėdamas nušluoti nuo žemės veidą čia „plainingai vykdyto“ neapsakomai

Per vienuolika metų Toronto lietuvių gyvenime daug kas pakito. Dabar reta šeima neturi namo, retas lietuvis neturi automobilio. Jau daug lietuvių šeimų turi paėžerę vasarnamius, o kiemuose po du automobilius. Tenka džiaugtis, kad mūsų kolonija praturtėjo. Toronto lietuvių gerbūvis pakilo. Tačiau neramu, kad suskambėjus doleriui kišenėje iš mūsų sąmonės ir širdžių išgaravo tautinis ir bendruomeninis jausmas, kad mes praradome tautinę sąvagarbą. Ištuštėjo Toronto lietuvių iš susirinkimų, per skaudžius mūsų tautai minėjimus, kaip kad birželio išvežimų minėjimas, lietuviškai vėlavai nešti nebėra lietuvių (vieno atsitikimu ją nešė latvis), pranyko bendruomeninis jausmas, užmiršome, kad vienybėje galybė, užmetėme bendrai pradėtus darbus. Vienas tokių darbų yra Lietuvių Namai. Skolos mokėjimui Toronto lietuvių kolonija per 10 paskutinių metų šėrų pavidale sunėšė tik 7 tūkst. tančių dolerių. Lietuvių Namų administracija iš nuomo su rinktais pinigais apmokėjo 16 tūkstančių dolerių pagerinimo išlaidų, 11 tūkstančių palikimą už morgičius ir 14 tūkstančių morgičių skolos. Dabar Lietuvių Namai dar turi 16 tūkstančių morgičių skolos ir 2 tūkstančių dolerių neapmokėtų išlaidų už įrengimus. Ta skola turi būti apmokėta. Lietuvių Namai iš nuomos tokios sumos negali laiku surinkti. Pagaliau, jei rinks labai kietai nuomas, tai negalės duoti patalpų kolonijos reikalams — chorui, tautiniams šokiais, bibliotekai, skaityklai ir pan.

Lietuvių Namai įsigyti ne pelnui, bet mūsų kolonijos bendriems reikalams. Jų tokia paskirtis buvo steigiant, nepakito ir dabar. Kad Lietuvių Namai atliktų jų paskirtį, skubiai reikia ateiti jiems į pagalbą. Kviečiu visus lietuvius ne atidėliojant įsigyti Lietuvių Namų šėrų. Tie, kurie jau esate dalininkai, turite pirkti šėrų, kviečiu nupirkti daugiau. Reikia baigti išmokėti skolas, kad Lietuvių Namai galėtų tinkamai patarnauti mūsų kolonijai. Bendrai dirbant visai Toronto kolonijai, 18 tūkstančių skola atmokėti yra nesunku. Daug pavyzdžių parodė, kad kolonija yra pajėgi žymiai didesnes išlaidas pakelti. Visi Toronto lietuviai į talką užbaigti pradėtą darbą: išpirkime paskaitytus pažadus, baikime nupirkti Lietuvių Namus.

Lietuvių Namai tarpininkauja įsigyti alyvą kurui. Namų savininkui vistiek kur jis alyvą perka. Tad pirktie kurui alyvą per Lietuvių Namus. Tuo būdu jūs galite padėti Lietuvių Namams visiškai nieko ne išleisdami. Kviečiu visus lietuvius paremti bendrą kolonijos reikalą — baigti nupirkti Lietuvių Namus.

Nupirkti Lietuvių Namų šėrus ir užsakyti alyvą kurui galima Lietuvių Namų raštinėje ir bankelyje Parama.

J. Strazdas.

didelio nusikaltimo pėdsakus.

„Cha, cha, cha“ — laivams su aukomis tostant — nusikvatojęs viršininkas tarė: „Nusi kraciau to šlamšto (chlamo)“. Apie tai kiek vėliau mums pasakojo visa tai mačiusios ir girdėjusios moterys.

Šioje, mūsų paliekamoje vergų stovykloje žmogaus kančios, juo ilgiau tęsdavosi, juo jis būdavo stipresnis.

Trofimovskas nebuvo tikrai viena įmonė. Lenos žio-se veikė dar ir kitos stambios žvejybos įmonės: Bykove ir Lit-Ary. „Trofimovsky Zavod“ su centru to paties vardo saloje turėjo dar ir poskyrius, „uča drski“ šiose salose. Baragasko, Bubovsko, Tomato, Moča, Sagilach ir Onošino. Ši pastaroji sala buvo pavadinta mūsų direktoriaus vardu. Kaikurie Trofimovsko poskyriai, kaip jau minėta, buvo net 200 km nuo centro. Visos šios

įmonės su tūkstančiais vergų ir šimtais tarnautojų priklausė didžiuliam žvejybos trestui, kurio valdyba buvo Jakutske.

Iš žmonių, tvarkiusių Trofimovsko raštinėje maisto korteles, žinojome, kad vien pirmąją 1941 m. žiemą, statant Trofimovsko įmones, mirė apie 600 žmonių, o mes, atvykusios metais vėliau, palikome čia tiek pat. Apie 1500 žmonių gyvybių kaštavo šis sovietų valdžios „grandiozinio“ žvejybos plano vykdymas, neskaitant visų tu žuvusių, kurie mirė Lenos krantų miškuose, gamindami toms įmonėms statybos medžiagą.

Vėliau teko nugirsti, kad žvejybą Trofimovske buvo nesėkminga. Bolševikiniai planuotojai buvo apsispaikėję. Trofimovsko įmonės vėliau buvo apleistos ir nustojo veikios.

* * *

Nuo 1942 metų rudens iki 1943 metų birželio mėnesio mes, lietuviai ir lietuviškos, bolševikams vergaudami, tęsėme Trofimovsko „rybozavodo“ žuvis sudoravimo įmonės Arktje statybą. Iki 1947 metų vergavome Sagilacho saloje. Iš viso penkis metus dirbome sunkiausią darbą Arktje, bet, kai pradėjome fiziškai išseksti, mus iš darbo atleido, tik ne į Krymo sanatorijas sveikatai pataisyti, o ir vėl išgrūditi į Jakutiją (vadinamąją jakutų autonominę respubliką) tolimesnei tremčiai. Matyt, tokia buvo pirmoji eilė NKVD, įmonių ir administracijos ir partijos šulų — šios vieningos, susiklausiusios išnaudotojų trijulės — nuomonė, kad mes, lietuviškos moterys, ne susižavėjome nei jų grobio nišku bolševizmu, nei fiktyviu komunizmu, kad pasilieikame

nepataisomos pavergimo ir smurto prieininkės.

1947 m. lietuvių moterų būrelis turėjo išvykti į Jakutską. Bulune visą mėnesį jos laukė laivo Lenos krantėje. Laukiančias moteris nufotografavo augšto rango sovietinio biurokrato berniukas, pats nenusimanydamas daręs vergų Sovietų tautai nusikaltimą darbą. Viena tu tuotrukų pateko ir į mano rankas žiauriems laikams, bendram vargui ir kentėjimams Arktje prisiminti.

MŪSŲ UŽDARBAI

Ne savo noru atvykę, bet prievarta atvežtieji į Arktį darbams, sunkiai užsidirbdavome pragyvenimui būtinas lėšas. Jauniems, pajėgiems ir viengungiams sekėsi kiek gerėliau, bet didį vargą vargo senyvi, mažai uždirbą ir gausias šeimas turį žmonės.

Tik pirmaisiais metais prie labai skubių baidokų išskrovi mo ir ūkio darbų, dirbdamos brigadoje, moterys uždirbdavo iki 150 rublių, o pajėgesnės vyrai — iki 200 ir net iki 300 rublių mėnesiui.

Pradžioje, skatindami našiau dirbti, darbų vedėjai patarė mums patiems užrašinėti atlikto darbo rūšį ir normas, nes mums būsią mokama už darbo normų viršijimą (už daiktų pristatymą ir atitinkamą augštį bei jų nunešimą į atitinkamo nuotolio vietą) pagal valstybės atly

Kino aktorė Rūta Kilmonytė-Lee, kurios dalyvaujamuoju filmu Vilniaus publika tiek buvo susižavėjusi, kad vidunaktį kino teatras turėjo daryti papildomą seansą.

STUDENTAI: Gyvenimas ir Veikla

LITUANUS VAJUS

Už savaitės Montrealyje prasidės „Lituanus“ vajus. Prašysime jūsų aukų paremti Lituanus žurnalą.

Lituanus yra anglų kalba leidžiamas lietuvių studentų žurnalas, kuris bando informuoti Kanados ir Amerikos tautas apie Lietuvą. Dovanai siuntinėjamas svarbiems šiaurės Amerikos žmonėms. Lituanus juos su pažindina su Lietuva, jos menu ir literatūra, ir su jos dabartine vergyste.

Šitas darbas yra labai svarbus. Jei kitos tautos žinos apie mus ir mūsų dabartinę padėtį, tai mes nebūsime mirusi tauta.

Jei mes galėsime sukurti respektą Lietuvai ir simpatiją jos likimui, tai mes būsim išpildę nemažą dalį mūsų pareigos Lietuvai.

Remdami Lituanus, jūs remiate šį darbą. Todėl, kai Lituanus prašys jūsų aukos, nenu mokitę tą prašymą sakdami „tai tikrai kita rinkliava“. Lituanus žurnalas turi išlaikyti, bet be jūsų paramos tas yra neįmanoma.

Montrealio Lituanus Vajaus Valdyba.

Karalius mirė, tegyvuoja... J. Soliūnas.

„Naujienos“, 1962. IX. 19.
... Tikriausiai dar vienas iš gediminių.

SPORTAS...

Atkelta iš 3-čio ps

bolo žaidimą Vienoje, Austrijos su Italija futbolo rinktinė. Visiškai netikėtai, pirmą kartą po 25-kių metų, rungtynes Vienoje laimėjo italai 2:1 pasekme. Tiesa, austrai puikiai žaidė pirmą puslaikį, tačiau neišnaudavo daugelio „mirtinų“ proų „įvarčio atsiekimui“. Tuo tarpu, „squadra azzurri“ antrame kėlinyje beveik visą žaidimą paėmė į savo rankas ir dviem Pascutti įvarčiais santykių pakėlė 2:0. Tik paskutinėje sekunde austrams, Nemeco įvarčiu, pavyko pasekmę sušvelninti į 2:1. Rungtynes Vienos Praterio stadione stebėjo beveik 60 tūkst. žiūrovų.

P. S. Augsburgio „Allgemeine Zeitung“ savo sporto sk. atžymėjo Jūsų bendradarbių viešnagę, pažymėdamas, kad beveik po 10 m. pertraukos jis vėl stebėjo Augsburgio komandos žaidimą, tačiau buvęs uo labai nusivylęs, prisimindamas Augsburgio BC komandos žaidėjų Platserį ir Sihlum p'ą, arba Schwaben Leherį, kurie drebingo stiprius V. Vo kietijos komandų pamatus.

K. B.

Bus daugiau.

Aino pas Kaipą,

darbininkai gaisdavo brangų laiką, kurio ir be to turėdavo daug praleisti, stovint duonos eilėje, o svarbiausia — didelis nuovargis kludė dirbantiejiems tokias vaikštyntes toliau tęsti. Vadinasi, įprastos apgaulės pagalbos sovietinės valstybės darbdaviai pakeldavo darbo našumą be jokio už tai užmokesčio.

GARSINI MAS

DĖMESIO KANADOS LIETUVIAMS.

Turim dvi labai svarbias knygas: (1) Dieviškasis Amžių planas, su brėžiniu; studijavimais Švento Rašto, 1/tomas. Šioje knygoje smulkmeniškai aprašo ateinančius laikus kas buvo išpranašauta prieš tūkstančius metų, koks buvo D'ėvo tikslas del visos žmonijos gerovės, aprašo kas bus įvykinta čia ant žemės šiame 7-tame tūkstantmetiniame amžiuje Kristaus Kara haviame. Knyga drobės apdarais, 368 puslapių, kaina, \$ 1. (2) Knyga Laikas Prisiartinio, studijavimas Švento Rašto, 2/tomas. Šioje knygoje smulkmeniškai aprašo Biblijos Anti kristus, kas jie do vieni yra, kiek jų darbai yra. Knyga drobės apdarais, 358 puslapių, kaina \$ 1.

Taipgi turime naujajį Testamentą su psalmėmis lietuvių pataisytoje kalboje, gražus viršelis, kaina tik \$ 2. Turim gražių giesmių rinkinį su 190 giesmių. 50 ct. Taipgi galima gauti ir dovanai mažų knygelių ir traktatų. Bet tas dvi knygas kas perskaitys 1, ir 2 tomą, tikrai bus patenkintas ir savo širdį suramins.

Užsakymus siųskite šiuo adresu:

L. B. S. A. 212 E. 3rd, Str. Spring - Valley, Ill., U. S. A.

HAMILTON

AUŠROS VARTŲ PARAPIJOS CHORO KONCERTAS,

įvykęs lapkr. 3 d., praėjo su gražiausiu pasisekimu. Savo programoje choras išpildė keletą dainų, papildant p. Anta navičienę ir p. Juozapavičiū, solo ištraukomis. Nors publikos kaip paprastai buvo neper daugiausia, bet koncerto išpildytojams katučių nepagalėjo. Po koncerto, grojant Bennie Ferri orkestrui, vyko šokiai, kokių retai kada būva. Choras, yra nepaprastai dėkingas buvusiems hamiltonietei Panavaitei - Stonkienei, dabar viešniai iš USA, už pajavirinimą šokių programos, savo puikiai balsu padainuojant keletą tangų su orkestru. Jos, po ilgo laiko pasirodymas Hamiltono scenoje, susilaukė entuziastinių ovacijų iš publikos.

Gal kam kyla klausimas; kamgi chorui reikalingos pajamos? Į tai, galime atsakyti, kad esant mūsų grupei apie 40 asmenų, tenka ir susirgti ir ne laimėti aplanko. Mūsų pareiga ir žmonišką nuoširdumą rei kalauja, savo neapmokamus bendradarbius, nesekmės atveju aplankyti, paguosti, ar ma žą dovanėlę ar gėlių nuvežti.

Esame nuoširdžiausiai dėkingi gerb. kun. dr. J. Tada rauskui už paramą praityje ir šio koncerto rengime. Taip pat dėkojame: Algo Masary Contraktor A. Šilinskiui už 20 dol. auką, G. Martišiui už 5 dol., J. G. Skaisčiui už 2 dol., J. Andriukaičiui už 5 dol. ir visiems kitiems, parėmusiems mus savo auka, fantais ar dar bu, tariame nuoširdų lietuviš ką ačiū.

Ta pačia proga, choras kvie čia visus, kurie savo balsu gali prisidėti prie choro padidinimo, kaip tik dabar ateiti į re peticijas kiekvieną penktadienį 7.30 v. vakare, arba A. V. par. bažnyčioje sekmadieniais, tuoj po 11 val. pamaldų. Bū dami didesnėje grupėje, galėsi me ir didesnių darbų nuveikti.

Visiems geriausios sėkmės linki

A. V. Parapijos choras
ir Vadovas.

PASKUTINIAI ŠOKIAI

prieš adventą yra ruošiami šį šeštadienį, gruodžio 1 d., Uk rainian Community Centre, 170 Parkdale Ave., N., tarp Barton E. ir Main Srt. E. gat vių. Čia Hamiltono teatras „Aukuras“, vad. aktorės E. Dauguvietytės - Kudabienės, stato trijų veiksmų komediją „Pirmas skambutis“. Šioje ko medijoje vaidina pati aktorė - režisiorė, E. Kudabienė ir kiti seni „Aukuro“ aktoriai. Rengė jai kviečia visus hamiltoniečius ir apylinkių lietuvius skaitlin

TAUPLYK IR SKOLINKIS KOOPERATINIAME BANKELYJE „TALKA“

Išduodamos asmeninės paskolos iki 3,000 dol., morgičių paskolos iki 60% turto vertės. Nemokamas gyvybės ir paskolų draudimas. Pilnas čekių patarnavimas. Darbo dienos: Pirmadieniais — penktadieniais 9 val. — 1 val. p. p. Antradieniais ir penktadieniais 5 val. — 8 val. vakaro. 21 MAIN St. E. Room 207. Tel. JA 8-0511

WELLAND, Ont.

WELLANDAS SUDARĖ VEIKLOS PLANĄ

Nei žvabūb rudens vėjai be sibaškydami su pirmosiomis snieguolėmis po plačiąją Kana dą, nei sunkūs fiziniai darbai, pelnant sau pragyvenimą, lie tuviškos veiklos šioje kolonijoje neslopina.

Žmogus įprasmina savo gy venimą šioje žemėje tik atsi duodamas tautai, valstybei ir artimui.

Lapkričio mėn. 18 d., p. p. Staškevičių namuose, Port Col borne, įvykęs bendruomenės valdybos posėdis sprendė Wel lando lietuvių kolonijos reika lus.

Nutarė: 1) Pildant Krašto Valdybos aplinkraščių, vykdyti apylinkėje šalpos vajų rūbais ir pinigais. Šalpa organizuoti ir vykdyti pavesta valdybos kasininkui J. Paužuoliui pasi kviečiant padėjėjus: Wellan de V. Jasulionį, Port Colbor ne, A. Stankevičių. Kalėdų švenčių proga, valdyba prašo tautiečius prisiminti evangeliš kajį savo artimą ir būti dos niais — rūbais ir pinigais. Pi nigai reikalingi apmokėti siun

tinų persiuntimo išlaidoms.

2) Rengti Vasario 16 minė jimą. Jei pavyks gauti salę, mi nėjimą rengti didesne plotme. Salės gavimu rūpinasi vald. pirm. J. Staškevičius.

3) Buvusios valdybos su rinktą Solidarumo mokesčio už 1961 m. priklausantią dalį tuo jau išsiųsti Krašto Valdybai.

4) Tautos Fondui aukų va jų vykdyti kviešti M. Kuzavą.

5) Didėsiu diskusijų sukėlė Joninių parengimas Wellan de. L. T. S-ga Wellando sky rius perleidžia bendruomenės valdybai išnuomotą St. Steph ens salę prie Robinson Rd. Tu rėdama galvoj, kad Joninių pa rengimai Wellande yra sena Wellando tradicija, kuri tęsiasi nuo 1948 metų, valdyba nuta rė Jonines rengti 1963 m. bir želio mėn. 22 d. aukščia pa minėtoje salėje. Šis nutarimas praėjo su pakilusiu ryžtingu mu atlaikyti netik rudens žvar bius vėjus, bet ir, vasaros alpi nančius karščius.

J. Paužuolis.

St. CATHARINES, Ont.

IŠRINKTA NAUJA B-NĖS VALDYBA

Lapkričio 18 d. Tėvų Pran ciškonių patalpose įvyko B-nės susirinkimas ir išrinko naują apylinkės v bą, kuri pasiskirstė pareigomis: J. Šarapnickas pir mininkas, St. Ulbinas vicep., K. Bogušis sekr., P. Baronas ižd. ir A. Šetikas narys. Į revi zijos komisiją: A. Gverzdys, J. Dainora ir A. Zubrickas.

Laiškus prašoma siųsti B-nės sekretoriui: K. Bogušis, 55 Queenston Street, St. Cathari ne, Ont., Canada.

Valdyba.

KULTŪRINIS PARENGIMAS

Lapkričio 3 dieną 278 kuopa SLA turėjo parengimą. Negali ma sakyti, kad tokio parengi mo niekad nebuvo, bet kalbant apie šią darbščią kuopą, būtina priminti, kad jos ne tik šis, bet bendrai visi parengimai praeina gana kultūringai. Šia me parengime meninę progra mą išpildė iš Toronto solistė J. Sriubiskienė. Pirmą sykį šioje padangėje pasirodžiusi sodriu balsu žavėjo susirinkusius. Taip pat iš Toronto buvo ke letas svečių, jų tarpe ir 236 S LA kuopos pirm. St. Jakubai tis.

Vakaro metu buvo pagerbti suakutvininkai: buvęs kuopos Pirm. Kostas Jonušas 60 me tų, narys Juozas Kavolėlis ir fin. sekr. Petras Polgrimas. K. Jonušui įteikta dovana stalinis laikrodis ir prisegta gėlė, ki

tiems dviems tik po gėlę ir vi siems trims sugiedota ilgiausių metų. Po to jų garbei suruoš tos vaišės. Paprastai suakutu vės daugiau atžymimos dešimt mečiais ar bent penkmečiais, bet nei J. Kavolėlio, nei P. Pol grimo tokios nebuvo. Prisimin u jie buvo dėl to, kad jų gi mimo dienos buvo tos pačios ir jau 10 metų kai jiems tenka sykiu dirbti lietuviškoje veiklo je. Dabartinėse sąlygose juos galima pavadinti lietuviyb nešiais. Per 10 metų šie visi trys suakutvininkai buvo ir yra matomi visuose lietuviškuo se darbuose be skundų ir be pa sigyrimų judant krutant. Dėl to jiems ir šis pagerbimas labai užpelnytas. Deja 278 SLA kuopa iki šiol gerų sąlygų ga lima sakyt neturėjo. Tik prieš dvejus metus net spaudoje at sirado prieš šią kuopą pasisa kymų. Vieni metu net galima buvo užgirsti aštrių pasisak ymų prieš SLA. Dabar to nebe girdėti. Gal susirinko, o gal iš kur gavo atitraką. Reiktų ti kėti ir džiaugtis, kad susirpato ir net į paskutinį parengimą at silankė.

Bet nežiūrint tų pasitaikiusių kliuvinių, yra vilčių, kad 278 SLA kuopa iki šiol gražiai iš laviravusi ir toliau žygiuos tie siu ir šviesiu keliu. Geriausios sėkmės!

Žemėnis.

SUDBURY, Ont.

PIRMAMAM VISŲ LIETUVIŲ

ir jų draugų Naujų Metų suti kimui, bendrame pobūvyje bi letų platinimas vyksta vėkmin gai. Atrodo, kad greitai laiku visi bus išparduoti. Lietuviai turėtų paskubėti, nes daug ir kitų tautybių asmenų yra pa reiškę norą dalyvauti mūsų po būvyje. Kas liks nuo lietuvių,

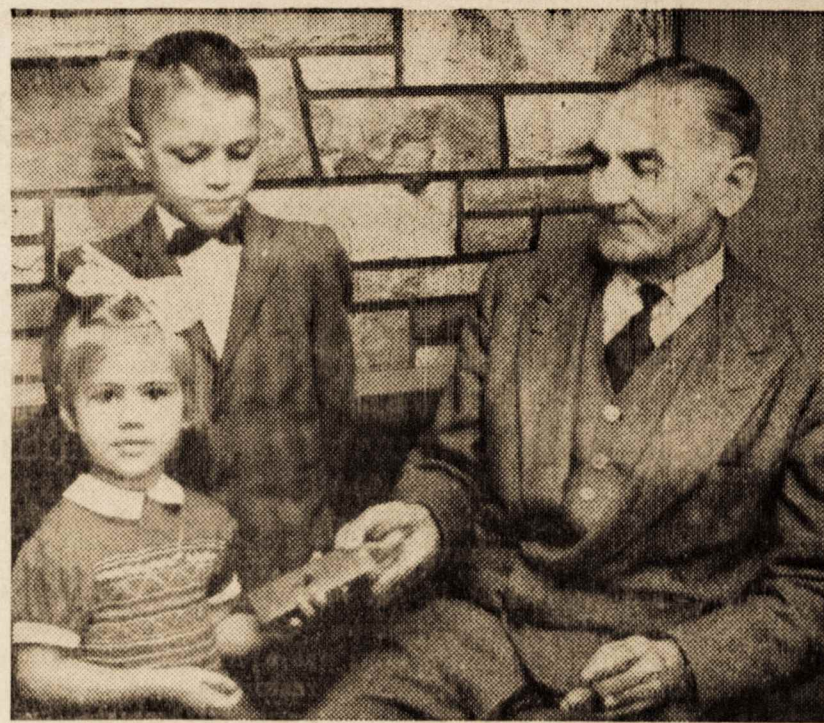
perleisime kitiems.

Taip pat, numatoma svečių ir iš kitų kolonijų, k. a. Nort Bay, Hamiltono ir Toronto.

L. B. V-ba.

GABI MOKINĖ

Irena Lapienyte, iš visų vie šųjų mokyklų Sudburio apylin kėje, buvo parinkta į 30 ga biausių mokinių skaičių, ku riams pagal naują mokymo me todą, kiekvieną šeštadienį po keletą valandų, duos pamokas Laurentian universiteto profe sorius W. Y. Watson ir kt. iš muzikos, meno, gamtos moks lo ir kitų dalykų, pagal išrink tų moksleivių gabumus ir pa

„Litas“ kviečia mokyklinį jau nimą taupyti.
SAULT Ste. MARIE, Ont.

KARIUOMENĖS ŠVENTĖS MINĖJIMAS

Lapkričio 17 d. ap. valdyba do atstovas tautietis P. Gaspe ukrainiečių salėje surengė Lie tuvos Kariuomenės atkūrimo minėjimą. Ta proga buvo nu matyta paskaita, bet kadangi apie tai pakvietimuose nebuvo paminėta, tai paskaitininkas at vykęs minėjimas rado tik tris valdybos narius, o tautiečiai su sirinko tik linksmajai progra mos daliai. Grojo labai geras orkestras. Labai sėkmingai vei kė bufetas ir buvo įvykdyta lo terija parengimo išlaidoms pa dengti. Susirinkę svečiai, ku rių tarpe buvo ir svetimtaučių būrelis, atrodė, labai puikiai jautėsi ir smagiai linksminosi. Iaciau tiek mūsų tautiečius, o ypač svetimtaučius, labiausiai sužavėjo pasilinksminimo pa baiga. Beabejo, atrasime tau tiečių, kurie sakys, kad tokios rūšies ap. valdybos nenumaty ta programa išviso netinka lai čie užuviskų parengimų, ta čiau susirinkę svečiai skaniai pasijuokė ir turės apie tai kal bų ilgesniam laikui.

RINKLIAVA TAUTOS FONDUI

Mūsų kolonijos Tautos Fon do mėtą sritį.

Tai naujas mokymo meto das, pradėtas praktikuoti vie šųjų mokyklų, atrenkant pa čius gabiausius mokinius ir juos kuo trumpiausiu laiku sten giantis paruošti akademiniams studijoms.

ifrote, laikykis, geros sėkmės.

J. Kr.

INCO DARBININKAI,

taip trokštos vienybės dar ne turi. Mine Mill & Smelter Wvorkers unija pralaimėjusi ko vą Steelworkers of America unijai, o paduotą jų skundą O LRB atmetus, bet per Mine Mill 598 unijos skyriaus balsa vimus, kuriuose didelę rolę vai dino Falkonbridge ir CIL dar bininkai, atgavus 1 mil. dole rių ir nekilojamąjį turtą, ku rių teismo buvo „užšaldyti“, vis dar jieško tik jiems supran tamos „teisybės“. Surinkę per šimtą masinių ir didelių būri jiems ištikimų narių, mašinas apkašė įvairių šūkių plaka tais, lapkričio 19 d. nuvykę į Torontą, šturmavo Ontar io provincijos valdžią — Queens Parke, taip pat nuvežė skundą Ontario Supreme Court.

Tuo tarpu Steelworkers uni ja organizuoja rinkimus viet nio skyriaus valdybai ir tariasi su INCO dėl naujos darbo su tarties pasirašymo. Atrodo, kad dar šios Kalėdų šventės tai kos ir ramybės INCO darbinin kams neatneš. X.

JUOZAS AUDENAS,

ekonomistas,
tarpininkauja Mutual Funds investavimams:
252 Cleveland St.,
Brooklyn 8, N. Y.

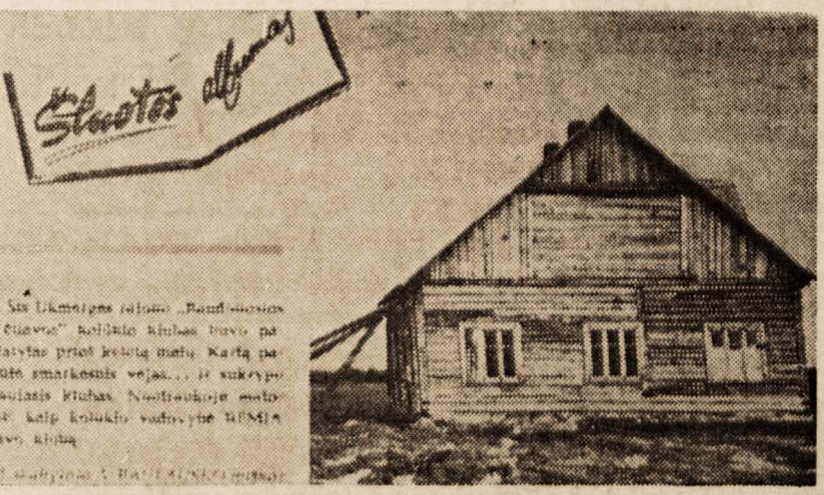
Penmans
Apatiniai-kojinės - T-marškin

GERIAUSIA KALĖDINĖ DOVANA VAIKAMS ELEMENTORIUS Ė

išmokys vaikus lengviausiai skaityti. Paruošė žinomas pedago gas Ignas Malėnas pačiu naujauju metodu. Vaikus galima pradėti mo kyti skaityti jau 4 metų, kai tik susidomi skaitymu. Elementorius yra gausiai iliustruotas dail. V. Siman kevičiaus spalvotais pieši niais. Išleido Ateitis Bro oklyne, N. Y. Spaudė sale ziečių spaustuvė Italijoj. Kaina \$2.50. Gaunama ad resu: Ateitis, 910 Willough by Ave., Brooklyn 21, N. Y. ir pas platintojus.

Šioje knygoje aprašoma, kaip išmokyti vaikus skaityti. Knygoje yra daug iliustracijų, kurios padeda vaikams suprasti žodžių reikšmę. Knyga yra labai patogi ir lengva naudoti.

Sovietinės tikrovės vaizdai Rusijos okupuotoje Lietuvoje. Dešinėje: komunistai „remia“ kultūros namus... Matote, kokie „kultūros“ namai ir kaip komunistai juos „remia“...

ŠI ŠEŠTADIENI, GRUODŽIO 1 DIENĄ, 6 VALANDĄ VAKARO, AUŠROS VARTŲ SALEJE ĮVYKS MENO LOTERIJOS LOŠIMAI IR

apie Lietuvą kalbės Montrealy inž. J. Miklovas

NESENIAI ATVYKĘS, KAIP PABĖGĖLIS, IŠ LIETUVOS.

MONTREAL

NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS MENO LOTERIJOS
UŠBAIGIMASši šeštadienį, gruodžio 1 dieną 6 valandą vakaro Aušros
Vartų salėje.

Reikia pasidžiaugti, kad loteriją praturtino dar du dailininkai, Elena Urbaitytė ir Jonas Rūtenis, atsiuntę savo kūrinių iš New Yorko, ir R. V. Paukštaitis — iš Europos. Jiems esame nuoširdžiai dėkingi.

Iš Lietuvos pasitraukusio per Paryžių inžinieriaus Juozo Miklovo, baigusio Vilniuje universitetą 1960 metais, pranešimas, kaip girdėti, kelia didelį tautiečių susidomėjimą. Kaip žinoma, jo pranešimas paskutinėje VLIKo sesijoje padarė itin rimtą įspūdį. Bet kas nori jo pranešimą išgirsti, turi atvykti punktualiai 6 valandą, nes jo pranešimas bus vakaro pradžioje.

Suprantama, kad vakare bus išstatyti visi paveikslai, skulptūros, mozaika ir dail. A. Tamošaitienės specialiai Meno loterijai išauštas tautinis moteris — mergaitė drabužis.

(Papildomai, prie to kas buvo pranešta praeitame NL nr., dar su dėkingumu pranešame, kad vakaro bufetui pažadėjo paaukoti: M. Leknickienė, D. Gražienė, B. Kalpokienė, J. Malaiška, M. Petrauskienė, St. Petrauskienė, I. Rimkevičienė, O. Sabalienė, S. Vilimienė, E. Vaušienė, G. Žurkevičienė ir K. Petrulienė. Visoms ir visiems nuoširdžiai dėkojame.

Žinoma, vakaro metu veiks bufetas, geros geros orkestras ir bus šokiai. Visi tautiečiai maloniai kviečiami dalyvauti.

Įėjimas tikti \$ 1.50.

Meno loterijai biuletenis dar yra. Jų galima bus gauti ir vakaro metu. Loterijos pajamos, išskyrus kelionės atlyginimą pranešėjui, yra skiriamos NL spaustuvių plėtimo ir tobulinimo tikslams.

Mums pareigu jau iš anksto nuoširdžiausiai padėkoti visiems, kas meno loterijai auکوjo kūrinius, kas parodė iniciatyvos, geros valios paremti savąją spaudą, kas prisidėjo prie vakaro paruošimo ir jo vykdymo, kas aukėjo išlaidas, darbą ir laiką šiam vakarui ir šiam tikslui.

NL B-vė ir redakcija.
● Pp. Voronikačių restoranas

Dr. J. SEMOGAS

5441 BANNANTYNE, Verdun
Pirmadienį ir ketvirtadienį 2-4; 7-9 p. m.
antradienį ir penktadienį 2-4 p. m.

trečiadienį 7-9 p. m.
šeštadienį 11-1 p. m.

PO 7.3175; namų DO 6-9582

DANTŲ GYDYTOJAS

Dr. J. MALISKA
1396 St. Catherine St. W.
Suite 419, tel. UN 6-8235
Namų tel.: MU 1-2051

Nosies, gerklės ir ausų
specialistas ir chirurgas

Dr. R. CHARLAND
78 St. JOSEPH Blv. W.
VI 2-9958

Dr. E. ANDRUKAITIS
956 SHERBROOKE E.
Tel.: LA 2-7236

NOTARAS

J. BERNOTAS

B. A., B. C. L.
Sun Life Building
Suite 2079
Tel.: UN 6-4364

ADVOKATAS

STASYS DAUKŠA, LI., D.
4 Notre Dame St. E.
Suite 901
UN 1-8933

ADVOKATAS

JOSEPH P. MILLER

B. A., B. C. L.
Suite 205
168 Notre Dame St. E.
UN 6-2063 ir UN 6-2064
Resid.: 40 Lafleur
LaSalle. DO 6 1570

ADVOKATAS

FRANK M. GODINE, Q. C.
Suite 1005, 485 McGill Street
Montreal 1, Que.
UNiversity 6-7872

Boulevard Restaurant

CURB BAR-B-Q SERVICE

ALUS, VYNAS, ŠAMPANAS.

Pirmos rūšies steikiai.

Bar-B-Q viščiukai.

Spaghetti ir kitas įvairūs maistas.

Savininkas P. VORONINKAITIS

1997 Labelle Blvd. (Kelias 11A) Chomedy.

Tel. MU 1-0067

AUŠROS VARTŲ
PARAPIJOS ŽINIOS

Suauknota paskutinio sekma
dienio rinkliavos metu \$272.90.

Pakrikštytas O. ir E. Augū
nų sūnus Raimundo - Edmundo
vardais.

Toronto Priskėlimo parapijos
choro viešnagė Montrealy
je bus tikrai įdomi. Gruodžio
m. 8 d., 7.30 val. vakaro bus
Lietuviškos Dainos šventė mūsų
parapijos salėje ir LKM Dr.
jos vakariene. Gruodžio m., 9
d., Sumos metu giedos mūsų
svečiai. Choriui vadovauja muzikas
kun. Jurksas. Padėkime
nakvynių reikalui. Informacijų
kreiptis pas AV parap. choro
seniūną A. Gudą, 766-5407.

Tėv. K. Pečys kalėdos Ver
dun: pirmad. Woodland; ant
radienį Bannantyne; trečiad.
Argyle; ketvirtad. Verdun
Ave. ir 1, 2, 3 Ave.; penkt. 6
Ave.

Tėv. S. Kulbis, pradėdant
antradienį, užbaigs kalėdoti
Riverside, LaSalle ir toliau ka
lėdos Lachine.

Tėv. Klebonas, šią savaitę,
grįžęs iš Čikagos, pradės kalė
doti Ville Emard, Cote St.
Paul.

Adresai. Būtų naudinga, jei
žmonės savo adresų pasikeitimus
mums praneštų.

● M. Eizinaite, atsikėlus
Montreali iš Toronto, studijuo
ja universitete literatūrą. Ji pa
tenkinta Montrealiu, kuris jai
sudaro Europos miesto įspūdį.
Malonu, kad p. Enžinaite kul
tūrininkė ir visuomenininkė. Ji
yra baigusi baletą studiją ir pa
ti mokytojavusi. Montrealy ji
nori įsijungti į kultūrinę veik
lą, kiek jai leis laikas ir sąly
gos.

Arch Realities R'd.

Pr. Rudinskas, HU 1-2957

2415 Park Row East, N. D. G.
Sklypai, namai, prekybos ir
pramonės įmonės. Premijos už
naujų klientų nurodymą.

I. G. ELECTRIC R'd.

Elektros kontraktoriaus
IGNAS GURČINAS
889 — 56 Avenue
Lachine. Tel. 631-0882.

Taupyk ir skolinkis

SAVO KREDITO KOOPERATYVE „LITAS“

Santaupos pilnai apdraustos. Paskolos lengvai ir greitai
duodamos bet kokiame gerame tikslui.

Bankas veikia: sekmadieniais: 10,30-11 val. A. V. par. salėje.
Šokiadieniais: 1451 Crawford Bridge Ave., Verdun:
pirmadieniais nuo 10-12 val. ir nuo 7-8 val.;
trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7-8 val. p. p.

3907 Rosemount Blvd. (W. of Pie IX): trečiadieniais ir
penktadieniais nuo 3 iki 8 v. ir šeštadieniais nuo 10 iki 12 v.
Paskolų reikalais kreiptis pas ved. padėjėją P. Rudinską,
Rosemount darbo valandomis tel. RA 2-2472,
kitu laiku — tel. HU 1-2957.

Pirm. J. Bernotas, UN 6-2065. Ved. D. Jurkus, PO 7-4280.

ŠV. KAZIMIERO
PARAPIJOS ŽINIOS

Jaunimo susirinkimas sekma
dienį buvo labai gausus ir jau
nimas labai gražiai nusiteikęs.
Išrinkta valdyba: Edis Kala
kauskas, A. Laurinaitis, Genė
Skripka, Jūratė Sakalaitė, Ir.
Kalakauskaitė, Vida Lietuvn
kaitė ir Edis Petrulis. Valdy
bos posėdis trečiadienį, lapkr.
28 d. 7 val. vakaro.

Pakrikštytos: Sandra Mc Gee
ir Linda, Suzana Mackevičiū
tė.

Aukavo bažnyčiai Pov. Raz
ma 10 dol.

SKELBIAMAS METINIS
ŠALPOS VAJUS

Prasidės gruodžio 1 d. ir bus
tęsiamas iki 1963 m. kovo mė
nesio. Bus renkami pinigai, dė
vėti rūbai geram stovyje, ava
lynė ir baltiniai.

Šitos aukos skiriamos šelpti
užsienio, ir Montrealio apylin
kės lietuviams.

Todėl kreipiamės į Montrea
lio lietuvių visuomenę ir prašo
me, kad kiekvienas prisidėtų
prie bendro darbo, savo auką
pinigais ir daiktais. Pinigai bus
renkami su aukų lapais. Norin
tieji paaukoti rūbus ar pinigus
dėl persiuntimo, prašomi skam
binti: J. Kęsgailienė, PO 7-
5956; St. Ališauskienė, PO 6-
6996; A. Zubienė, DO 5-
0224; J. Adomaičiui, DO 6-
7639; Jurg. Gudui, PO 9-4176.

Daiktai, kas negalės pristaty
ti, bus paimami iš namų.

Mes tikimės, kad kiekvienas
lietuvis supras savo pareigą ir
mūsų prašymą.

Šalpos Valdyba.

PP. SNAPKAUSKAI

ketvirtadienį, lapkr. 22 d. išly
dėjo sūnų Albiną ir karališkąją
Kanados policijos mokyklą.
prieš tai suruošę gražias išleis
tuves. Linkime sėkmingų mo
kslų.

IŠNUOMOJAMA

apšildomas kambarys ir virtuvė.
3940 Rosemount Blvd.
Tel. LA 5-1480

J. Gražys

KAILIŲ SIUVĖJAS.
SIUVU, PARDUODU.
Taisau ir Remodeluoju.
6396 Bannantyne, Verdun.
Tel.: dienomis AV 8-2352.
PO 6 val. PO 7-6183.

TORONTO

RINKIMAI SPRINGHURST
VASARVIETĖJETORONTO LIETUVIŲ
EVANG. LIUTERONŲ

Kaip daugumas iš mūsų ži
no, šios vasarvietės savininkų
dr-ją įsisteigė prieš penkerius
metus. Nuo pat įsisteigimo pra
džios, metai iš metų, dr-ją dau
gelį sykių kreipėsi į valsčiaus
tarybą įvairiais mums rūpi
mais klausimais, kaip pavz.:
važinėjimas automobiliais pa
ežerėje, sanitarinė priežiūra pa
plūdyje, poilsio ir komercinės
zonos vasarvietėje, statomų pa
statų kontrolė ir tt. Tačiau esa
moji valsčiaus taryba visada
liko kurti bet kokiame mūsų pa
geidavime. Todėl šių metų
valsčiaus tarybos rinkimuose
dr-ją išstato tris kandidatus iš
vasarvietės savininkų tarpo ir
aktyviai juos remia.

1. L. G. Robinson — advokat.
2. D. E. Harquail — buhalt.
3. M. Kerluke — statybinink.

Rinkimai į Nottawasaga val
sčiaus tarybą įvyksta gruodžio
m. 1 d., šeštadienį ir gruodžio
3 d., pirmadienį. Rinkimų būs
tinė pradžios mokykla prie
Byrnes Ave., Springhurst. Ur
nos atidaros nuo 10 val. ryto iki
7 val. vakaro. Rinkimų metu
dr-ją v-bos nariai pakaitomis
budės toje būstinėje.

Tad visi vykime gruodžio 1
d., šeštadienį, į Springhurstą ir
išrinkime 3 dr-jos siūlomus kan
didatus. L. A.

● Dainos grupė labai dėkoja
už praėj. sekm. surinktas au
kas — \$121.50.

● Studentų Namų pašventini
mas sekm. po sumos. Visi kvie
čiami juos atlinkyti. Studentai
lauks svečių su kavute.

● Sekmadienį statomas Molje
ro veikalas „Šykštuolis“. Vai
dina Hamiltono „Aukuras“.

ISKILMINGOS
LAIDOTUVĖS

Retai esti tokios laidotuvės,
kad į jas prisirinktų pilna baž
nyčia žmonių, kaip tas buvo
Onos Arlauskienės laidotuvė
se. Gedulingas mišias, giedant
vyrų trio, laikė trys kunigai, su
klebonu kun. F. Jucevičium
priešakyje, kuris po mišių prie
velionės karsto pasakė pras
mingą atsisveikinimo žodį, ver
tindamas žmogaus gyvenimą
ir mirtį. Į kapus nulydėjo ilga
mašinų vilkstinė, nors buvo
darbo diena, lapkr. 22.

Velionė, visuomenininkės bei
mokytojos, Marijos Arlauskai
tės, Motina, buvo labai kukli,
rami, nuoširdi bei taiki asmeny
bė, visada ištikima savo nuo
taikoms ir visų tautiečių myli
ma.

District Estate Brokers

Nariai Montrealio Real
Estate Board
3907 Rosemount Blvd.
Tel.: 722-2472.
Namai - žemė - draudimas -
paskolos.

Įėjus į dešimtuosius darbo me
tus, reiškiamas nuoširdžiai padė
ką mūsų klientams ir visiems
padėjusiems ir prisidėjusiems iš
eiti į prekybinį gyvenimą.
Su pagarba
P. Adamonis.

ANNA
EUROPIETĖ SPĖJEJA!

Spėja iš kortų ir delno.
Kalba įvairiomis kalbomis.
Pataria ir gelbsti visuose
klausimuose: meilėje,
vedybose, biznyje ir t. t.
Paslaptys išlaikomos.
Nepraleiskite progos ir
kreipkitės tel. VI 9-6654.
3718 St. Denis St. Mtl.
nuo ryto 9 iki vakaro 9 val.

parapijos pamaldos su Šventa
Vakariene įvyks š. m. gruodžio
m. 2 d. 1 val. pp. Išganytojo
bažnyčioje, Bloor St. W. ir In
dian Road gatvių sankryžoje.
Pamaldas laikys kun. P. Di
lys iš Čikagos. Maloniai prašo
me kuo skaitlingiausiai daly
vauti.

Taryba.
METINIS SLA 236
KUOPOS SUSIRINKIMAS

įvyksta š. m. gruodžio mėn. 9
d. Lietuvių Namuose. Be eina
mų reikalų bus renkama kuo
pos valdyba ateinančioms me
tams ir taip pat kiekvienas na
rys turės progos užpildyti SLA
mokesčių mokėjimo kortelę.

Nariai prašomi gausiai at
silankyti. Pradžią 1 val. pp.
— ap —

PAKILO AR NUSMUKO?

Praėjusios savaitės Prisikėli
mo parapijos žiniose rašoma,
kad reguliariai parapiją re
miančių narių skaičius po vie
nerių metų vėjus nuo 600 šei
mų yra pakilęs per 800. Ta
čiau tos pačios parapijos 1960
metų apžvalgoje 11 puslapyje
rašoma, kad 1960 m. laisvu ap
sisprendimu Prisik. parapijai
priklausė 1320 šeimų.

SPORTO SRITIS

Praėjusios savaitės „Vyčio“
krepsininkams nebuvo sėkmin
ga. Mergaitės CYO lygoje pra
laimėjo praėjusių metų meiste
riui Corpus Christi 24:28, o
moterys Toronto Ladies Se
nior lygoje sužaidė lygiomis
su „Aušra“ 24:24. Pasibaigus
pirmajam tos lygos ratui „Vy
čio“ moterys stovi pirmoje vie
toje, turėdamos tris laimėjimus
ir vienas lygiąsias. Tik,
„Vyčio“ vyrų Church lygoje
laimėjo prieš Kingsway koman
dą. Stalo teniso lygoje rungti
nės jau prasidėjo. Čia žaidžia
šešios „Vyčio“ komandos.

Bendrai paėmus sportinė
veikla Toronte yra labai gy
va. Kiekvieną savaitės dieną
vyksta arba treniruotės arba
rungtynės. Dažnai mūsų orga
nazacijų veikla pasireiškia vie
nu kitu susirinkimu metuose,
naujos valdybos išrinkimu ir
tiek, tačiau sporto klubuose su
sibūrys jaunimas yra gyvesnis.
Gaila, kad vyresnioji karta mū
sų jaunimo oranizacijomis ma
žai domisi ir nenka jas remia.
Kam reikia spaudoje ilgais
straipsniais gvildinti jaunimo
nutautėjimo problemas, jeigu
mūsų visuomenė moka iš jau
nimo tiktai reikalauti, bet nie
ko nesugeba jam duoti.

● Artėjanč rinkimams į To
ronto miesto savivaldybę, vi
sus kviečiame rūpestingai ap
sispręsti už ką atiduoti savo
balsus ir uoliai dalyvauti balsa
vimuose.

FRANK'S BARBER SHOP
Sav. lietuvis P. Vapšys
963 Melrose Ave., Verdun.

ELEKTROTECHNIKAS

B. Jaunius
Elektrinių prietaisų taisymas.
Kilnojami elektriniai prietaisai
paimami ir pristatomi į namus.
39-1 Ave. LaSalle, P. Q.
Telefonas: DO 5-0006.

TAISAU IR DAŽAU
LENGVAS MAŠINAS.

LIETUVIAMS NUOLAIDA.
Skambinkite telef. DU 9-0571

V. Sušinskas.